

Pa Koriniti Momoe

Na revangana na leta

¹ Ara Paula, pana nyorogua tana Tamasa sa sorusiu i Jisu Karisito ko qa kai tinoni tagarunuqu tana sara, beto i Sositenesi na tasida isa sa korapa suvere tavitisiu ara.

² Na leta api sa lao tamugou na ekelesia tana Tamasa pa Koriniti. Agou sa kukugou ko na ona tinoni na Tamasa sagou, beto ko qu tavalioso ura qu kole kame tavitia i Jisu Karisito. Ko na leta api sa lao tugu vei tadira doru tinoni qai vavaikamu doru ia ketakoi ko qai vatarasaea na oda Bangara i Jisu Karisito, isa na Bangara tadira beto ko tamigei tugu vei.

³ Na vairoqu vaialona beto na bule tana Tamasa na Tamada beto na Bangara i Jisu Karisito mi somana tamugou.

Na paranga jongana ti Paula

⁴ Ara qa paranga jongana lao tana qua Tamasa doru totoso ura isa sa vanigou na mana totonai qu kole kame tavitia i Jisu Karisito sagou.

⁵ Ura pana miu kole kame tavitia na Karisito sa qu tavaaisisongo pana doru soana sagou- pana paranga beto pana gigalai.

⁶ Ko na boboka qu isongoria agou ira sa ulenia sa na vavakatona na Karisito qe ule vanigou agei sa sa sosoto.

⁷ Ko sa vei sa kepore kai vaivana tana Gagala bu qasania agou tonai qu korapa vera gegelenia sa na bola votuna na oda Bangara i Jisu Karisito.

8 Ko na Karisito tugu vei sa mina vabageregou pana miu rarange tinganai mina kamua na vina-betona, ko mina kepore kai miu pake pana rane tana oda Bangara i Jisu Karisito.

9 Na Tamasa sake boka teteria nona paranga. Ko isa tugu sa na Tamasa sa sorugou ko qu mekarai toa tavitia agou sa na Tuna na Tamasa, i Jisu Karisito na oda Bangara.

Na vaipikatai sa kole pa ekelesia

10 Ka visa tavitiqu, qa tepa vivitigigou ara pana isongona na oda Bangara i Jisu Karisito sagou ko mu mekarai suvere vaikamu. Ko pana miu mekarai suvere sa muke okoto tapipikata pana gogoto minete, goto mu kame gu pana roroqu beto pana uana.

11 Qai tei ule vatatale vanisiu tu ira na tavitina i Koloe sa na veveina na nonomi sa korapa kole pa vaikorapaimiu agou, ka visa tavitiqu.

12 Na gnuana qa paranga vei pira sa ura agou sa qu okoto vilemiu kalena ko qu okoto parangamiu tu. Kame sa paranga, <<Ara tai Paula,>> sau. Kame mule sa paranga, <<Ara tai Apolosi,>> sau. Kai goto sa paranga, <<Ara tai Pita,>> sau. Kai goto mule sa paranga, <<Ara tana Karisito,>> sau.

13 Kopira sa qu okoto pipikatia pana okokoto minete agou sa kai Karisito gu! Ai vei, i Paula sa sa matenigou pa korosi? Ba pana isongona i Paula sa qu tapaputaiso?

14 Qa paranga jongana lao tana Tamasa sara ura kepore kame agou sa ba paputaisoia ara goto ira Kirisipasi beto i Qaiosi gu.

15 Ko kepore sa kai tinoni mina boka paranga vei isa sa tapaputaiso pa nisongoqu ara biu.

16 Koi dai, na tatamana tugu vei ti Sitepanasi sa qa paputaisoia ara, goto kepore mule sa kame agou qa vanonogai vei ba paputaisoia.

17 Ura na Karisito sake garunusiu sara ko mana vaipaputaiso goto qa tagarunu ko mana taraenia tu na nongoro jongana. Ko qa tagarununia ara ko mana taraenia nake pana paranga gigalai tana tinoni sa na nongoro, ura kita na nongorona na korosi tana Karisito mi tavakokoba nona neqi.

Na Karisito na neqi beto na gigalai tana Tamasa

18 Ura na nongorona na Karisito sa mate pa korosi sa kepore sosoto veveina pana tadira qai muma, ba tadagita taqe korapa taalo sa na nongoro isa sa na neqi tana Tamasa.

19 Pira sau sa na Kukuti Tabuna,
 <<Ara mana piara pale sa na gigalai tadira na gigigalaidi,
 beto na rorove tadira na tinoni rorove mana tupele paleniria ara,>> sau.

20 Ko kopira pai sa na tinoni gigigalai? Pai sa na tinoni tomena pana Vavanau ti Moses? Pai sa na tinoni pa kasia gusu api sa boboka vivitigi pana vaiguaniria na rorove? Na Tamasa sa vatadogoronia sa na gigigalai tadira na tinoni gigalai sa na gagale pupugu gu.

21 Ura na Tamasa sa gigalai jola ko sa vei sa sa vilea isa sa ira na tinoni pa kasia gusu sa maike boka gigilania pana dia gigalai mekadi ira sa na Tamasa. Ko sa vei sa isa tugu na nongoro sa

tagigala na goborona qe taraenia agei sa sa vile varoitia ko sa aloria sira qai vasosoto.

²² Na tinoni Jiu qai tepai kaki roiti vaivagabaradi tu beto mai vasosoto qarigu goto ira Qiriki qai nyaqoa na gigalai tu.

²³ Goto agei sa qe taraenia sa na veveina tu na Karisito sa tavamate pa korosi. Ko na nongoro isa sa na patu vaivatatupena tadira na Jiu beto kai sakasa gogoborona tadira na tinoni karovodi;

²⁴ goto tadira sa kukuria na Tamasa, ira na tinoni Jiu beto na Qiriki, sa na nongorona na Karisito sa vatadogoronia sa na neqi tana Tamasa beto na gigalai tana Tamasa.

²⁵ Isa na roiti sa roitinia na Tamasa sa sa vei kai sakasava duduvinilina pana dodogoro tadira na tinoni; ba na Tamasa sa sa gigalai jolania na gigalai tadira na tinoni. Beto isa sa roitinia na Tamasa sa sa vei kai sakasava munyalana pana dodogoro tadira na tinoni; ba na Tamasa sa sa neqi jolania na neqi tadira na tinoni.

²⁶ Ego, ka visa tavitiqu, mu doria tu ai tinoni veveimiu sagou totonai sa kukugou na Tamasa ko. Nake sokumi agou sa na gigalaimiu pana dodogoro tadira na tinoni pa kasia gusu, nake sokumi agou sa na poreveveimiu, nake sokumi agou sa na pelo lame veimiu pana tatamana poreveveidi.

²⁷ Ba isa tugu na sakasa qai doro veinia na duduvinilina ira na tinoni pa kasia gusu sa sa vilea na Tamasa ko sa vakeaniria sira na tinoni gigalaidi; beto ko isa tugu na sakasa qai doro veinia kepore ona neqi ira na tinoni pa kasia gusu sa sa vilea na Tamasa ko sa vakeaniria sira na tinoni

neqidi.

²⁸ Beto ko isa tugu qai doro veinia na lame veina pana tatamana nake poreveveina ira na tinoni pa kasia gusu beto na sakasa qai tadoro vagore pale ko na kepore sosoto veveidi qarigunia sa sa vilea na Tamasa ko sa vakepore veveina beto paleria sira qai tadoro vei na poreveveidi.

²⁹ Ko sa vei sa pa moena na Tamasa sa kepore kai tinoni mina boka vaqatania sa ara qa poreveveiqu jola minagu sisa.

³⁰ Na Tamasa sa na kutana na miu kole kame tavitia i Jisu Karisito, ko na Karisito sa na tinonina na gigalai sosotona sa vanigita na Tamasa. Beto ko pana roiti sa roitinia isa taqe tavatuvisi pa moena na Tamasa sa gita, beto sa pikata kalenigita nona tinoni beto sa ruvatagita na Tamasa sa gita.

³¹ Ko sa vei sa pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Na tinoni sa nyogua vaqata sa mi vaqatania na veveina na Bangara,>> sau.

2

Na nongorona na Karisito sa tavamate pa korosi

¹ Ka visa tavitiqu, ara tonai qa lame tamugou sa qake lame taraenia pana paranga vavagegoai lalavatadi babi pana gigalai tomedi sa na gigalai golomona na veveina na Tamasa.

² Ura ara qa vatoqo vatalea pa roququ ko kepore mule sa kai sa qa nyorogua gigilai tonai qa suvere tavitigou agou goto na veveina gu i Jisu na Karisito, isa na Karisito sa tavamate pa korosi.

³ Ko ara tonai qa lame tamugou sa qa munyala, beto qa matagutu ko qa neneqere.

⁴ Ko na qua paranga beto na tarae sa sake koko lame vei pana paranga gigalaidi ko vei ko bu vasosotosiu agou qakeu, goto sa tadogoro votu na sosotona ura na neqi tana Gagala tana Tamasa sa tabata votu.

⁵ Ko sa vei sa na rarange tamugou sake togasa pana gigalai tana tinoni goto pana neqi tu tana Tamasa.

Na gigalai tana Tamasa

⁶ Ba kai gigalai tugu sa qe vavakatonia agei pana tadira qai matua pana rarange. Ba na gigalai isa sa nake gigalai tadira pa kasia gusu api babi tadira poredia neqi pana kasia gusu api, ira kode mai mumuridia.

⁷ Goto agei sa na gigalai tana Tamasa qe vavakatonia sa isa na gigalai golomona tana Tamasa. Na tagolomo kolena sisa ba na Tamasa sa tei nguti vakolea tu tonai sa oqoro taroiti na kasia gusu ko na gigalai golomona sa na valavatadagita sau.

⁸ Kepore ira sa poredia neqi pa kasia gusu bai gigilai na veveina sa na gigalai golomona api, ura vei bai gigilaidia ira poni sa baike vamatea ira pa korosi sa na Bangara lavata.

⁹ Ba pira tei sau tu sa na Kukuti Tabuna,
 <<Na sakasa sake doro kamua na mata
 beto sake nongoria na talingi,
 beto ko sake rove kamua pa roquna na tinoni,
 sa isa tugu sa sa vanaqiti vaniria na Tamasa
 ira qai roroqua isa,>> sau.

10 Na Tamasa sa garunia sa na ona Gagala ko isa sa tei vakabere vanigita tu sa na ona gigalai golomona. Ura na Gagala sa nyaqo votuniria doru sakasa, tatavit i vei tugu na sakasa koridi tana Tamasa.

11 Ira na tinoni qaike gigilai sa doru veveina kai goto tinoni goto na gagalana gu mekana na tinoni isa sa sa gigilai. Ko sa vei sa doruna veveina na Tamasa ba kepore tugu kame sa gigilai goto na Gagalana gu mekana na Tamasa.

12 Ba gita sa nake gagala tana kasia gusu sa taqe tekua goto isa tu na Gagala sa koko lame pana tana Tamasa, ko sa vei sa taqe gigila vataleria sira na vaivana sa vanigita na Tamasa.

13 Beto ko na vaivana pira sa qe vavakatoniria agei nake pana vaivagigalai tomedi tadira na tinoni gigilai goto pana vaivagigalai tu tana Gagala, tonai qe vilasa vakabereria sira na vaivagigalai sosotodi tana Gagala.

14 Na tinoni sake isongia na Gagala sa sake boka tekuria sira na vaivana tana Tamasa. Qai kepore veveidi sosoto pana tana sira beto sake boka doro vakabereria, ura na sakasa ira sa qai boka tadoro vakabere tonai sa isongia gu na Gagala na tinoni.

15 Na tinoni sa isongia na Gagala sa boka doro vilotoria ai na poreveveidi vei doru sakasa, ba ira na goto tinoni sa maike boka doro vilotia sis a mekana.

16 Ura pira sau sa na Kukuti Tabuna,
<<I sei sa tei tomea mai tu sa na roquna na Bangara?

I sei sa tei vavanaua mai tu sisa?>> sau.

Ba gita sa taqe tei isongia tu sa na roquna na Karisito.

3

Na nabulu tana Tamasa

¹ Ka visa tavitiqu, ara qake boka paranga veinigou ira qai isongia na Gagalana na Tamasa sagou. Goto qa paranga veinigou gu ira na tinoni sa bangaraniria na kasia gusu api, qu vei ira qaike matua goto qai melalu pana dia toa tutina na Karisito.

² Ara qa vasusunigou na meleke gu sagou, nake gagani mauruna, ura qu oqoro pada ko muna ponyolia na gagani mauruna sagou. Ko sa kamua kopira tugu ba qu oqoro tugu boka ponyolia sisa,

³ ura qu korapa toania na uana tana tinoni pa kasia gusu api sagou. Na toa vaikokono beto na vainonomi qai kole pa vaikorapaimiu agou qai ulenia gu sa agou qu korapa toania na uana tana kasia gusu beto ko na toa tadira na tinoni pa kasia gusu sagou.

⁴ Totonai sa paranga kame, <<Ara tai Paula,>> sau, goto kame mule sa paranga, <<Ara tai Apolosi,>> sau, poni sa qu roiti vei puputa na tinoni sa toania na uana pa kasia gusu sagou.

⁵ Ko na sa si Apolosi? Na sa si Paula? Agei sa na nabulu gu tana Tamasa ko qe tokanigou gu ko qu vasosotoa agou sa na nongoro jongana. Ko agei sa qe okoto roitinia gu sisa na roiti sa ianigei na Bangara ko mene roitinia saunigei.

⁶ Ara qa umuma, i Apolosi sa ogonoria na umuma, ba na Tamasa tu sa sa vatoaria sa na umuma.

⁷ Ko na tinoni sa umuma beto na tinoni sa ogonoria na umuma sa nake poreveveidi, goto na Tamasa tu isa sa vatoaria na umuma sa na poreveveina.

⁸ Na tinoni sa umuma beto na tinoni sa ogonoria na umuma sa qai vaitoto gu. Ko kode mai okoto tekua tugu ira karu sa na tabarana na dia roiti qai roitiniria.

⁹ Ura agei sa na tinoni qe mekarai roiti tavitia gu na Tamasa, goto agou sa na inuma tana Tamasa beto ko na rumu tana Tamasa.

¹⁰ Pana vaivana sa vanisiu na Tamasa sa ara qa roiti vei kai tinoni babalau roiti rumu ko qa vatoqoa ara sa na kokovana, beto sa kaki goto tinoni sa qai lame jokelia sa na roiti. Ba doru tinoni sa mai dodoro vatalea sa ai qai korapa roiti vei.

¹¹ Ura kepore mule sa kai goto kokovana mina tavatoqo mule na veveina isa sa tei tavatoqo tu, i Jisu Karisito.

¹² Kaki kode mai varoitiria pana roitina na rumu isa sira na sakasa poreveveidi vevei na qolo, na siliva, beto na patu poreveveidi; goto kaki sa na sakasa nake poreveveidi vevei na gou, na buburu, beto na gasoro matedi sa mai varoitiria.

¹³ Na okokotodia roiti sa mai okoto tadoro votu, ura pana rane vaipitu sa kode mai tabata vakaberedi gu sira na dia roiti. Ura kode mina votu tavitia na iku sa na rane isa, ko na iku mina podekeria sa doru okokoto roiti tadira ko mina ule votunia ai roiti veveina sisa.

¹⁴ Vei minake gania na iku sa na roiti tana tinoni sa roitinia pana kokovana isa, poni sa kode mina tekua tugu na tinoni isa sa na ona pinia.

15 Goto vei mina gania na iku sa na roiti tana tinoni isa, poni sa isa minake teku pinia sisa. Ba isa mekana kode mina taalo, mina vei na tinoni sa tasaputu votu pa niku.

16 Qu tei gigila vataleamiu tu agou sa na zelepade madina tana Tamasa sagou beto ko na Gagalana na Tamasa sa kole tamugou.

17 Na tinoni sa vaipiarainia na zelepade madina tana Tamasa, sa na Tamasa mina piaria tugu sa na tinoni isa. Ura na zelepade madina tana Tamasa sa na ona vile kalena na Tamasa, ko agou tugu sa na zelepade madina tana Tamasa isa.

18 Muke vasianigo mekamu ao na tinoni. Vei kame agou bi rove veinia sa gigigalai pana dodoror tana kasia gusu api biu, poni sa mi vei tu kai tinoni duduvinina mai ko mi gigalai sosoto sisa.

19 Ura na gigigalai tana na kasia gusu api sa na sakasa kepore laona sosoto pana tana Tamasa. Ura pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<I Tamasa sa vagonaria pana dia gigalai mekadi sira na tinoni gigigalai,>> sau.

20 Beto pira mule sau sa na Kukuti Tabuna, <<Na Bangara sa gigilaiona sa na roqudi ira na tinoni gigigalai sa qai kepore na veveidi,>> sau.

21 Ko sa vei sa sa kepore sa kai tinoni mi kemarania sa na veveidi na tinoni! Ura doru kai sa sa na miu ko na vajonga betomiu agou,

22 bi Paula bi Apolosi bi Pita babi na kasia gusu, bi na toa babi na mate, bi na totoso kopira babi na totoso vuka risa. Dorudi aipira sa na miu beto agou,

²³ beto ko na ona na Karisito sagou, beto ko na Karisito sa na ona na Tamasa.

4

Na Tamasa sa kukugei ko qe nabulunia na Karisito

¹ Ko agou na tinoni mu doro veinigei na nabulu tana Karisito gu beto na tinoni qe tavakopunia gu ko qe taraenia na gigalai golomona tana Tamasa sagei.

² Ko kai sakasa poreveveina sa tanyogua tabata tadira na nabulu sa mai tinoni tarangedi sira.

³ Ba pana taqu sa qake vaporeveveinaia sa agou babi ira na goto tinoni bai pitusiu, beto ko mekaqu ba qake pitu mulenisiu tugu.

⁴ Kepore sa kai sela qa gigilasiu ba roitinia, ba qake korapa paranga vei ko ara qa tuvisi qakeu sa. Goto na Bangara tu sa isa sa koleona nona tuvisina ko mina pitusiu sara.

⁵ Ko sa vei sa muke tei roitinia tu na miu vaipitu totonai sa oqoro kamua na ona totose totonai mina lame na Bangara. Ko mina tolanga vavoturia pa kakaberena isa sira na sakasa qai korapa tagolomo pa rorodomona beto ko mina vabola voturia sira na uana golomodi pa bulodi na tinoni. Ko totonai tu sa mai okoto tekua ira na tinoni pana tana Tamasa tu sa na vinalavata.

⁶ Ko pana laemiu agou, ka visa tavitiqu, sa qa vavapadanigei agei kao Apolosi sira na sakasa aipira, ko agou mu batia pana tamigei sa na ginguana na vavanau <<Muke tete jolania na pada sa tapoja pana kukuti,>> qeu. Beto ko vei ko agou ba muke vaivagore lao lamenia sa na veveina qu

vaporeveveinai kai tinoni mamata goto kame qu vagorea.

⁷ Ura quke poreveveina jolaniria ira na goto tinoni sao. Na sa mai sa qu isongia ao vei sa goto pana vaivana sa tei vanigo tu na Tamasa? Bi julingai tu! Ego ko vei doruna qu isongoria ao sa na vaivana gu, poni na sa laona qu vavaqata kale pu vei nake vaivana tu sira qu isongoria?

⁸ Qu rorove veinigou qu tei pote taluangagamiu tu sagou! Qu doro veinigou qu tei isisongomiu tu pana vaivana tana Tamasa sagou! Agei qe oqoro bangara goto agou qu doro veinigou qu tei bangaramiu tu! Ko ara qa nyoguania tugu sa bu bangara sosoto sagou, ko agei ba be boka somana bangara tavitigou sagou qau!

⁹ Ura ara qa rovea sa na Tamasa sa vanigei na tuturuna kepore veveina sosoto sagei na tinoni tagarunumi ko qe vei ira na tinoni qai tapitu ko mai tavamate vakekea qarigu, ko agei sa na dia avavuna ira na kasia gusu, ira na mateana beto ira na tinoni.

¹⁰ Agei na tinoni duduvilimei ura qe vasosotoa na Karisito, goto agou qu tavagigala pana miu tutina na Karisito! Agei na tinoni munyla, goto agou na tinoni neqimiui! Agou qu tavabangara, goto agei qeke tavalavata!

¹¹ Sa kamua tugu pana totoso api sa qe burana, qe kidepe, qai ruaja na mei pokon, qe tapoara vakekea, qeke togasa pana kai ia,

¹² beto qe pavu taleni limamei mekamei ko qe tekua na gagani. Tonai qai poja tarinigei na sakasa ikeredi ira na tinoni, poni qe tepa vaniria na mana. Tonai qai aru vivitigigei ura qe tutia na

Karisito, poni qe mavo gosororia tugu agei sira na vitigi ira.

¹³ Tonai qai poja vivikeregei, poni sa qe paranga vaivaneqi gu sagei. Ko sa kamua pana totoso api qai veinigei na nyanyao beto na pajidi doru manugu pa kasia gusu sagei.

¹⁴ Ara qa kutia na leta api nake vei ko ma vakeagou agou qau sa, goto qa veinigou na qua koburu qa roroquria ko ma vatavagigalaria qau.

¹⁵ Ura vei bai soku vivitigi tu sira qai kopunigou na totolinigou sagou, ba kame gu sa na tamamiu agou. Ura pana miu toa tutina na Karisito sa ara gu sa qa vei na tamamiu ko qa pogoso lame vanigou na nongoro jongana.

¹⁶ Ko qa tepa vivitigigou ko mu doro tutia agou sa na toa taqu.

¹⁷ Ko sa vei puputa isa sa ara qa garunu laonia pana tamugou si Timote, isa sa vei na tuqu qa roqua beto qa rangea pana toa tutina na Bangara. Ko isa sa mina vanonoganigou sira na qua uana pana toa tutina i Jisu Karisito. Ira na uana aipira sa qa vaivagigalainiria pana doru ekelesia doru eqa.

¹⁸ Kaki agou sa qai rove veinia manake lame ovikigou ara qarigu, ko qai vavalavatai.

¹⁹ Ba ara sa nake sovaina beto sa kode mana lao gu, vei mina nyoroguanisiu na Bangara ko mana lao. Ko tonai sa mana doro votunia mekaqu ara sa nake paranga gumekana tadira na tinoni vavalavatai goto na dia neqi tugu vei.

²⁰ Ura na binangara tana Tamasa sa nake sakasa sa kole pana paranga, goto sa kole pana neqi sa tabata votu tu pana uana tadira na tinoni.

21 Ko na sa qu nyoroguania? Tonai mana lame poni qu nyoguania mana pogoso tarinigou na piqolo, ba ma lame pana uana vairoqu beto na momosona?

5

Na toa lulasana pa ekelesia

1 Ego ko qai tei ule vatatale vanisiu tu ara sa na toa lulasana sa sa taroiti pa vaikorapaimiu agou, isa na toa ikikerena vei ira tu na tinoni karovodi ba baike roitinia. Qai vavakato vanisiu sa kai tinoni sa puta tavitia na tinana vakarovo qarigunisu.

2 Ba agou sake tana gogore tu na miu uana vavalavatai! Sa pada bu takulangania tu agou sa na toa vei isa, beto na tinoni sa roitinia na roiti isa ba bu varijo palea pana miu vaikamu.

3 Ara sa qake suvere tavitigou sagou ba qa korapa tugu suvere tavitigou pana qua roroqu. Ko qa kale pu vei na tinoni sa korapa tugu suvere tavitigou ko qa tei pitua tu ara pana isongona na oda Bangara sa na tinoni sa roitinia na roiti lululasana vei ina.

4 Totonai muna vaikamu pana neqi ta noda Bangara i Jisu, ko ara tonai ba qa korapa suvere tavitigou pa buloqu,

5 sa mu loa lao vania i Setani sa na tinoni vevei isa ko mi tapiara na tinina beto ko na gagalana mi taalo pana rane vaipitu tana noda Bangara.

6 Nake jongana sa na vavaqata qu roitinia agou. Qu tei gigilaimiu tu agou sa iaapeki vavakovuruni palava gu ba sa vakovuru vaovulia sa na palava doruna.

⁷ Mu varijo palea sa na sela sa vei na vavakovuruni palava leluna ko mu lioso vatale. Ko agou sa qu tei vei tu na bereti nake kovuruna, ura na Karisito mekana sa sa tei tavavakukuvu tu isa na oda lami vavolo Alokata.

⁸ Ko ta toania sa na vavolo Alokata ba take vatavitinia na sela beto na roiti ikikeredi qai vei na bereti qai taroiti pana vavakovuruni palava; goto ta vatavitinia tu na toa liosona beto ta pojai na sosotona, pira tu sa na uana qai vei na bereti nake kovuruna.

⁹ Pana kai qua leta momoe qa kuti vanigou sa qa vavanaugou ko muke nagoria sira qai toania na toa lulasana.

¹⁰ Ba nake vei ko ira doru tinoni lululasadi pa kasia gusu api, babi ira qai doro seiniria na sakasa, babi na tinoni sa iko ragatia nona sakasa na goto tinoni babi ira qai vatarasae tamasa sesekedi sa qaunia ara. Ura muna taloa tu pa kasia gusu api ao beto sa muna boka ukuniria sira.

¹¹ Goto na veveina qa kuti vanigou ara sa muke nagoa sa na tinoni sa gigala mulenia mekana na tinoni tana Karisito sisa sau, ba beto sa toania isa sa na toa lulasana, sa doro seiniria na sakasa, sa vatarasae tamasa sesekedi, sa vaipoja vivikere, sa tinoni bubuku aruna, babi sa iko raragatia nona sakasa na goto tinoni. Muke isongo teteku tavitia sa na tinoni vevei isa.

¹² Nake qua totona ara ko mana pituria sira pa peguruna na ekelesia, goto agou tu sa mu pituria sira pa leona na miu ekelesia.

¹³ Na Tamasa tu mina pituria sira pa peguruna, goto agou sa isa vei sa pojai na Kukuti Tabuna sa: <<Mu varijo palea pana vaikorapaimiu agou sa na

tinoni sa toania na toa lulasana,>> sau.

6

Ira na tinoni tana Karisito qai vaivalao pa ia vaitutina

¹ Totonai kame agou sa koleona kai ona nonomi lao tana kai turana pana tana Karisito, sa sa kepore sosoto na ona totona ko mina pogoso laonia isa tana tinoni vaipitu sake gigilai Tamasa ko mipitu vaniria sa na nonomi isa. Na tuvisina sa isa mi pogoso laonia tadira na tinoni tana Tamasa ko mai vatuvisia sa na vainonomi isa.

² Qu tei gigilaimiu tu agou sa ira na tinoni tana Tamasa sa kode mai pitua na kasia gusu. Ego ko vei na kasia gusu tu ba muna pitua sagou, poni sa na bokamiu vivitigi gu sagou ko muna pituria sa na tapata ikikete!

³ Qu tei gigilaimiu tu agou sa gita tana pituria sira na mateana. Ko vei mina vei isa, poni sa na bokada vivitigi sa gita ko tana pituria sira na sakasa pa toa api!

⁴ Ko vei bi koleona sa kaki tapata vevei pira, poni na sa ginguana qu vatoqoniria ira na tinoni sa kepore na dia tuturuna pa ekelesia?

⁵ Qa paranga vei pira sara ko qa vakeagou ke! Ai vei, sa kepore sosoto sa kai tinoni pa vaikorapaimiu agou bi peki gigilai kaki sa ko bi boka vatuvisia kai tapata pa vaikorapaidi ira kao tamatasi tana Karisito?

⁶ Ba ai sa vei sa ira kao tinoni tana Karisito qai vaivalao pa ia vaitutina? Beto ko isa sa ikerena

jola sa ira tu na tinoni qaike vasosotoa na Karisito
sa qai pitua na miu vainonomi.

⁷ Ko na miu vaivalao pa ia vaitutina sa tei ulenia
tu sa agou sa qu munyala sosoto. Ai sa vei sa quke
boka doro vajola pale gu ao sa na sela qai roiti
lamenia ira na tinoni pana tamu? Ai sa vei sa quke
boka vamalumugoumekamiu ko bai ikogou?

⁸ Goto agou sa qu roitinia tu sa na sela beto ko qu
ikoria tu sira na tinoni, ko tadira na tasimi tana
Karisito gu mule sa qu roiti vei.

⁹ Qu tei gigila vataleamiu tu agou sa ira na tinoni
ikikeredi sa maike teku isongia sa na binangara
tana Tamasa. Kita mu siana! Ira qai toania na toa
lulasana, ira qai vatarasae tamasa sesekedi, ira
qai babarata, ira na marene qai vaikesa lao lame
mekadi,

¹⁰ ira qai ikiko, ira qai doro seinia ka sakasa,
ira na tinoni bubukudi, ira qai vavaipoja vivikere,
ira qai iko teku raragata sa maike teku isongia na
binangara tana Tamasa.

¹¹ Ko kaki agou sa inara na tinoni veveimiu
perangaina. Ba qu tei tavarioso tu pana miu sela,
qu tei tavamadi tu, qu tei tavatuvisi tu pana neqi
tana Bangara i Jisu Karisito beto pana Gagalana
na oda Tamasa sagou.

Mu vatarasaenia na Tamasa na tinimiu

¹² Bi boka paranga sa kai tinoni, <<Ara qa
tavamalumunia ko mana boka roitiniria gu doru
sakasa qa nyorogua roitiniria,>> biu. E, sosoto,
ba nake doru sakasa sa qai tokania na toa tana
tinoni. Ara mana boka paranga gu, <<Ara qa
tavamalumunia ko mana boka roitiniria gu doru

sakasa qa nyorogua roitiniria,>> bau, ba ara manake vamalumia kai sakasa ko mina vapinaususiu.

¹³ Bi boka paranga sa kai tinoni, <<Na gagani sa nona na bori, beto na bori sa nona na gagani,>> biu. E, sosoto, ba na Tamasa mina piara betoria sira karu doru. Na tinida sa nake vavaroitina pana toa lulasana, goto pana vatarasaena tu na Bangara. Beto ko na Bangara tu sa kopunia sa na tinida.

¹⁴ Na Tamasa sa vaturu mulea pana mate sa na Bangara, ko gita ba mina vaturu mule gita tugu vei pana ona neqi.

¹⁵ Qu tei gigila vataleamiu tu agou sa na tinimi sa na kobu tinina na Karisito. Ko ai vei mana boka kobu tekua ara sa kai kobu tinina na Karisito ko mana jokele laonia mule pana tana kai tugele? Sa tapata jola!

¹⁶ Ba qu oqoro tu gigilaimiu agou sa na tinoni sa jokele laonia mekana pana tana kai tugele sa sa mekarai kai tini tavitia tugu na tugele isa sisa? Ura pira sa tei paranga vakabere vei tu sa na Kukuti Tabuna: <<Ira karu sa mai mekarai kai tinidi gu,>> sau.

¹⁷ Ba na tinoni sa jokele laonia mekana tana Bangara sa sa kai gagala tavitia tugu na Bangara sisa.

¹⁸ Mu ukunia sa na toa lulasana! Doru sel a qai roitinia ira na tinoni sa pa peguruna gu na tini, goto na tinoni sa toania na toa lulasana sa sa roiti ngangulia na tinina mekana.

¹⁹ Beko qu tei gigilaimiu tu agou sa na tinimi sa na zelepade madina tana Gagala Tabuna, isa sa

vanigou na Tamasa ko sa kole pana tamugou. Ko quke isongo mulenigou mekamiu sagou,

²⁰ goto sa tei vaivotunigou tu na Tamasa pana tabara. Ko sa vei sa mu vatarasaenia na Tamasa sa na tinimiu.

7

Na nanasa pa kalena na vaialava

¹ Ego kopira mana uli laoria ara sa na veveidi ira na sakasa qu kuti lame vanisiu agou. Na sakasa jongana sa na marene mike puta tavitia sa na rerekko.

² Ba ura na totoke pana toa lulasana sa korapa neqi, ko sa vei sa na marene mi alava tekua tu ropi kai maqotana mekana, beto ko na rerekko mi alava tekua tu ropi kai marenena mekana.

³ Ko na tuvisina sa na marene sa mina vania na maqotana sa na tinina mekana, beto ko na rerekko sa mina vania na marenena sa na tinina mekana.

⁴ Ura na maqotana sa keporeona neqi ko mina lalaenia mekana gu sa na tinina mekana, goto na marenena tugu vei mina somana lalaenia sa na tinina. Ko na marenena ba sa sa keporeona neqi ko mina lalaenia mekana gu sa na tinina mekana, goto na maqotana tugu vei mina somana lalaenia sa na tinina.

⁵ Muke vaidaimiunia ao kao tamabaragoso sa na roiti tamabaragoso, goto pana miu mekarai vaivaego sa muna boka vaidaimiu mai iapeki totoso ko muna boka jujunonia na vavara. Ba pa liguna isa sa mu vaikamu ligu mule sao karu. Pana soana vei isa sa i Setani minake boka totokegou ura agou quke boka aru mulenia sa na miu nyonyorogua.

6 Isa qa koni ule vanigou api sa nake garunu, goto na vinamalumu gu.

7 Qa nyoroguania ara sa agou doru sa bu suvere vei gu qa vei ara mekaqu qau. Ba okokoto tinoni ko qai okotia tugu sa na vaivana sa lame vei pana tana Tamasa, ko kame kai vaivana tu sa isongia goto kame poni kai goto vaivana tu sa isongia.

8 Ego tamugou nake vaialavamiu beto ira na naboko rerekos sa qa paranga lao kopira: sa jongana jola sa vei bu suvere meka vei qa vei ara.

9 Ba vei munake boka aru mulenia sa na miu nyonyorogua, poni sa mu vaialava gu. Ura isa sa jongana jolania mina kole vuvurungu na nyonyorogua pa miu toa sa mu vaialava gu.

10 Ego tamugou na tinoni vaialavamiu sa ara qa paranga vaneneqinigou api, ko nake ara goto na Bangara tu: na rerekos mike loai na marenena.

11 Ba vei mina vailoa pale tu sa na rerekos, poni sa mi suvere meka gu sa na rerekos isa; ba vei mineke vei sa mi mule lao vamomoso gu tana marenena. Ego ko na marenena ba mike loai sa na maqotana.

12 Ego pana tamugou kaki mule sa nake Bangara goto ara gu sa ma paranga: bi vei kai tavitimi sa pana tana Karisito sa korapa suvere tavitia sa na maqotana bike vasosotoa na Karisito babi qerania gu isa sa mina suvere tavitia sa na marenena biu, poni sa na marenena mike loa pale sisa.

13 Beto ko na rerekos sa korapa suvere tavitia na marenena bike vasosotoa na Karisito babi qerania gu isa sa mina suvere tavitia sa na maqotana biu, poni sa na maqotana mike loa pale sa na marenena.

14 Ura na marene sa sa tavaromana pana puku tinoni tana Tamasa pana ona vaialava lao tana maqotana, beto ko na rereko sake vasosoto sa sa tavaromana pana puku tinoni tana Tamasa pana ona vaialava lao tana marenena. Goto bike vei sa ira na tumiu sa bai vei na koburu rodomo, goto isa sa vei kopira sa ira sa qai tavaromana pana puku tinoni tana Tamasa.

15 Ba vei na kalena sake vasosoto sa bi nyogua taloaona, poni sa loai ko mi taloa riuona. Totonai sa na tavitimiu marene babi na rereko sa sake tapiunia ko bi kole podeke aru vaikamunia sa na vaialava isa, ba na Tamasa sa sa tei kukugita tu ko tana mekarai toania na toa bubulena sa gita.

16 Ao na rereko, ai qu vei qu boka gigilai tu ao sa muna boka aloa na marenemu vei muna suvere tavitia? Ao quke boka gigilai! Ao na marene, ai qu vei qu boka gigilai tu ao sa muna boka aloa na maqotamu vei muna suvere tavitia? Ao ba quke gigilai tu!

Mu toania na toa sa nyoguania na Bangara

17 Goto agou doru sa mu okoto toania na boboka sa vanigou na Bangara, beto ko mu toa vei isa qu korapa suvere vei ao tonai sa kukugo na Tamasa. Api sa qa vaivavanaunia ara pa doru ekelesia

18 Na tinoni sa tei tapobe tu tonai sa kukua na Tamasa sisa sa mike podeke varijoa sa na burina na pobe. Na tinoni sake tapobe tonai sa kukua na Tamasa sisa sa mike podeke tapobe mutu.

19 Ura na pobe sa kepore veveina beto nake tapobe ba sa kepore tugu veveina, goto isa gu sa poreveveina sa na vatabena na garunu tana Tamasa.

20 Agou doru mu toa vei isa qu korapa toa vei tonai sa kukugou na Tamasa.

21 Ai vei qu korapa na pinausu totonai sa kukugo na Tamasa sao? Sake vei kamea sina. Ba vei muna boka taruvata sao, poni sa mu varoitia sa na toa taruvatana.

22 Ura na pinausu sa takuku ko sa kole kame tavitia na Karisito sa na tinoni taruvatana tana Bangara sisa, beto ko na tinoni taruvatana sa takuku ko sa kole kame tavitia na Karisito sa nona pinausu na Karisito sisa.

23 Agou sa sa tei vaivotunigou tu na Tamasa pana kai tabara. Ko muke vapinausu mulenigoumekamiu pana tadira na tinoni.

24 Ko, ka visa tavitiqu, pana okokoto toa qu korapa toania tonai sa kukugou na Tamasa sa ketakoi tugu sa mu suvere tavitia na Tamasa.

Na veveidi ira qai oqoro vailava beto ira na naboko

25 Ego na veveidi ira rerekoi koregadi sa kepore sa kai garunu tana Bangara mana vanigou, goto na qua roroqu gu mekaqu sa ma vanigou, ba pana vairoqu vaitokai tana Bangara qa boka tarange tugu sāra.

26 Totonai qa doro laoa ara sa na totoso tapata taqe tomeria gita kopira, sa qa rovea ara sa sa jongana jola sa na tinoni mi suvere veiona tugu sa korapa suvere vei kopira.

27 Ai vei sa tei pore tu na maqotamu sao? Ego vei muke podekia ko mu loai. Ai vei sa oqoro pore maqotamu sao? Ego vei muke podekia ko mu nyaqoa kame.

28 Ba vei bu vaialava sao, sa quke sela sao; beto ko vei bi vaialava sa kai rereko koregana sa sake sela sisa. Ba ira qai vaialava sa kode mai gosororia na tapata pana toa tini, ko ara qa nyogua vasaregou pana tapata ira.

29 Ka visa tavitiqu, na ginguana qa paranga vei api sa ura na totoso sa papaka kopira. Ko podalai kopira sa ira na marene sa pore maqotadi sa mai toa vei qaike vaialava.

30 Ira qai lukana kekebo sa mai toa vei ira qaike kekebo, ira qai kuku qeqera sa mai toa vei ira qaike qeqera, ira qai vavai sa mai toa vei ira sa kepore dia sakasa,

31 beto ko ira qai junoniria na sakasa pana kasia gusu sa mai toa vei sa kepore na dia ginugua pana sakasa ira. Ura na kasia gusu, isa sa korapa doro vei kopira, sa minake kole lalaona.

32 Ara qa nyoguanigou ko buke tapiu pana roqu totodi kaki jujuno. Na marene nake vaialavana sa sa roqu totonia gu isa sa na jujuno tana Bangara ura sa nyorogua vaqerai isa sa na Bangara.

33 Goto na marene vaialavana sa sa roqu totonia gu isa sa na jujuno tana kasia gusu ura sa nyorogua vaqerai isa sa na maqotana,

34 ko na ona roroqu sa sa pikatarua. Na rereko sake vaialava babi na rereko koregana sa sa roqu totonia gu sa na jujuno tana Bangara, ura sa nyoroguania ko bi madi pana ona toa tini beto pana toa gagala sau. Ba na rereko vaialavana sa sa roqu totonia gu sa na jujuno tana kasia gusu, ura sa nyorogua vaqerai na marenena.

35 Qa paranga veinigou pira sara ura qa nyorogua tokanigou. Qake korapa nyogua vanigou

na pogoso mamatana, goto vei tu ko mu toania na uana tuvisina beto na jongana beto ko muke tutuma vania na Bangara na doruna na miu toa qau.

³⁶ Ego bi vei kai marene sa bike rove vagosoria sa na uana sa toa laonia tana na rerekoko regana sa tavaiviva vania isa beto ko na ona nyonyorogua sa sa neqi viva ko sa rovea na marene isa sa bi vaialava tu sisa biu, sa mi alavia gu sa na rerekoko isa ko mi tutia sisa vei sa nyoroguania na marene isa. Sake sela sisa.

³⁷ Ba bi vei kai marene sa rove vataleona pa bulona mekana ko minake vaialava biu, ko sa bokaona aru mulenia sa nona nyorogua, beto ko nake goto tinoni qai vile vei vania goto pa bulona mekana sa vile veinia isa ko minake vagalea sa na rerekoko regana sa tavaiviva vania isa biu, poni sa na roiti jongana sa sa roitinia isa.

³⁸ Ko na marene sa alavia na rerekoko regana sa tavaiviva vania sa sa roitinia kai sakasa jongana, ba na marene sake vaialava sa roitinia kai sakasa jongana jola.

³⁹ Na rerekoko ivivana sa sake taruvata ko bi vaialava gotona totonai sa korapa toaona sa na marenena. Ba vei mina mate sa na marenena poni sa sa taruvata sisa ko mina boka alavia kai gotona isa vei sa nyoroguania isa, goto na marene mi alavia sa mi kai tinoni sa tutia gu na Bangara.

⁴⁰ Ba na rerekoko isa mina qeqera jola vei mina suvere mekana vei tugu sa korapa vei kopira sisa. Na qua rorove gu mekaqu sisa ba ara ba qa rove veinisiu sa kolesiu tugu na Gagalana na Tamasa sara.

8

Na veveidi na masa qai vavakukuvunia

¹ Ego kopira ma uli laoa ara sa na veveina na masa qai tavavakukuvu lao tadira na beku. Taqe gigilaioda sa gita doru taqe tei isongia tu na gigalai. Na gigalai sa sa vapugeleni uana vavalavatai na bulona na tinoni, goto na vairoqu sa ovulia na toa ta goto tinoni.

² Vei kai tinoni bi rorovea sa sa gigalainia kaki sakasa sisa biu, poni sa sa oqoro tugu gigilai isa sa isa bi boka gigilai.

³ Goto vei kai tinoni bi roroqua sa na Tamasa, poni sa na Tamasa sa gigilai tugu sa na tinoni isa.

⁴ Ego ko kopira ma uli laoa sa na veveina na gagana na gagani sa tavavakukuvu lao tana beku. Taqe gigilaioda gita sa na beku sa na vinagigilana na sakasa keporeona toa pa kasia gusu, beto ko taqe gigilaioda sa kepore mule sa kai Tamasa sosoto goto isa tugu kame gu.

⁵ Ba vei bai koledia tugu sira na sakasa qai tagigala na tamasa pa noka babi pa peso (ko ira na tinoni qai pojai sa koledia tugu sira na tamasa beto soku bangara qarigu),

⁶ ba pana tadagita sa kai memekana gu sa na Tamasa na Tamada. Ko na Tamasa isa tugu sa vapodakaria sira doru sakasa beto ko isa gu sa vanigita na toa. Ko kame gu sa na Bangara i Jisu Karisito, isa pana tana qai tavapodaka sira doru sakasa beto ko gita sa pana tana taqe isongonia sa na toa.

⁷ Ba nake ira doru tinoni qai isongia sa na gigalai matuana api. Ira kaki tinoni sa qai tei sirana tu vavatarasaea na beku perangaina, ko sa

kamua kopira sa tonai qai gania sa na gagani sa tavavakukuvu lao ta beku poni sa qai korapa tugu rove veinia na gagani sa tavavakukuvu lao tana beku sisa. Ko na monanadi sa sa munyala ko qai rove veinia qai tavapaji sira tonai qai gania na gagani vevei isa.

⁸ Ba na gagani sa minake vajojonganai na oda baere lao pana tana Tamasa gita. Vei tanake gagani sa gita ba minake vaqasanigita kai sa, beto ko vei tana gagani sa gita ba minake vapugele nyonyoanigita kai sa.

⁹ Ba mu balau kita na mua vivile qu taruvatania ko muna roitinia mi vavukelia pa sela na tinoni sa munyala pana rarange.

¹⁰ Vei kai tinoni sa munyala na monanana sa bi batigo sao kame qu rove veinigo qu gigalai qu korapa gagani pa leo zelepade tadira na beku, poni sa kode mina taarariania sa na roquna na tinoni sa munyala api ko mina tekua sa na gagani sa tavavakukuvu lao tadira na beku.

¹¹ Ko pana mua gigalai qu ngangulia ao sa na tinoni sa munyala pa nona rarange, ba isa tugu sa kai tasimu sa lagere matenia na Karisito sisa.

¹² Ko tonai qu roiti laonia na sela tadira na tasimi beto qu vapalekai na monanadi, poni sa qu roiti laonia tugu na sela tana Karisito sagou.

¹³ Ko sa vei sa vei bi na gagani sa bi vavukelia na tasiyu sara, poni sa ara manake isongo gani ligua ara sa na masa, ko make vavukelia pa sela sa na tasiyu.

9

Isa sa tavamalumunia na tinoni tagarununa

beto nona roiti

¹ Na tinoni taruvataqu ko mana boka vei isa sa nyoguanisiu na Bangara sara. Kai tinoni tagarunuqu sara! Qa batini mataqu ara si Jisu na oda Bangara! Ko agou tugu sa na vuana na qua roiti qa roiti vania na Bangara ara!

² Vei ira na goto tinoni baike doro veinisiu kai tinoni tagarunuqu sara, ba pana tamugou sa ara qu doro veinisiu tugu kai tinoni tagarunuqu sara. Ura na veveimiu agou qu kole kame tavia na Bangara sa ulenia gu sa ara sa kai tinoni tagarunuqu.

³ Api sa na qua nanaqe mulenisiu tadira qai nyorogua pitu vilotosiu ara.

⁴ Ai vei sake garo sa agei mene taiani gagani na buku sa na roiti ninabulu qe roitiniria?

⁵ Ai vei sake garo sa agei be toniria sira na maqotamei tonai be lekogo, qai vei ira kaki tinoni tagarunudi, ira na tasina na Bangara beto i Pita?

⁶ Ba ai vei agei kao Banabasi gu mekamei sa mene roiti tu pa limamei beto sa mene tekua sisa mene toania?

⁷ Na solodia sake tabara muleniamekana pana ona roitina. Na tinoni sa umuma sa kode mina somana teku tugu sa pana vuana na qurepi sa umaniria. Ba i sei mai sa kopuniria na sipi beto kepore tugu iapeki meleke bi tekua pana ona sipi?

⁸ Nake kilu veveidi na sakasa pana uana tadagita tinoni sa mana pojaria ara, ura na Vavanau sa tei uleniria tu sa aipira.

⁹ Na takuti kolena pana Vavanau ti Moses sa pira sau, <<Muke piko ngujupukua na okesen

tonai sa korapa tete vovoragaria na kiko, ko mi boka gaganigana,>> sau.

¹⁰ Ko na veveidagita sa sa pojai isa? E, na laedagita tugu sa sa takuti sisa, ko na tinoni sa varoitiria na manugu qai ragataria na gegelina beto na tinoni sa lolokete sa mai roiti pana rorovena kode mai somana isongia ira sa na vuana na umuma.

¹¹ Ko agei sa qe tei umania tu tamugou sa na kiko pana Gagala, ko na beina sa nake savana mene abua tugu agei tamugou sa kaki sakasa pana toa tini.

¹² Vei ira kaki sa bai doro veinia na dia tuvisina ko mai somana isongo tekudia pana tamugou barigu, poni sa sa garo vivitigi gu sa agei tu sa na mei tuvisina ko mene vei.

Na mei tuvisina gu sa be boka tekua gu pana tamugou agei sa kaki sakasa vaitokai, ba qeke isongo vei sagei. Goto qe pogoso golomoria gu agei sira doru takulanga ko vei ko meke suqutia na reregena na nongorona na veveina na Karisito queu.

¹³ Qu tei gigila vataleamiu tu agou sa ira na tinoni qai roiti pa zelepade sa pa zelepade tugu qai tekunia sa na dia gagani, beto ko ira qai jujunon-iria na vaivana vavakukuvu sa pa vaivana tugu ira qai tekunia sa na iadi.

¹⁴ Ko pana soana vei tugu isa sa na Bangara sa vaigarununia ko ira qai taraenia na nongoro jongana sa mai toa tugu pana nongoro jongana.

¹⁵ Ko na qua tuvisina gu ba boka roiti vei sara ba qake isongo roiti vei pira sara. Ko kopira ba

qa korapa kutiria ara sa na veveidi aipira nake vei ko kopira ma boka isongia sa na vaitokai tamugou qau sa. Sake jongana tugu sa ba mate talenia ara sa na ginguana vei bake isongia kai vaitokai tamugou; ba ara vei bake boka vaqatania sa na veveina qa tarae gagalenia na nongoro jongana poni sa ba matequa gu ba sa jongana jola.

¹⁶ Kepore na qua totona ko mana vaqatania ara sa na veveina ara qa taraenia na nongoro jongana. Ura na Tamasa tu sa garunusiu sara ko qa tarae. Ko ma gosoriagaqu tu na takulanga sara vei manake taraenia na nongoro jongana!

¹⁷ Vei ba roitinia ara pana qua vivile mekaqu sa na roiti api, poni sa ara ba boka verania sa na tabara. Ba qa roiti nake pana qua vivile mekaqu sara, ura na Tamasa tu sa garununisiu sa na vareregena na roiti api.

¹⁸ Ko na sa tu sa na tabara taqu sa vei? Api gu sa na tabaraqu ara: tonai qa taraenia na nongoro jongana sa qake tepani tabara ara sa na roiti isa, ko na qua tuvisina sa ba tatoka sara ba ara qake vei tonai qa taraenia na nongoro jongana.

¹⁹ Na tinoni taruvataqu ko nake pinausu tadira na tinoni sara, ba ara qa vapinaususiu mekaqu lao pana tadira doru tinoni ko vei ko ma aburia sira soku tinoni qau.

²⁰ Pana tadira na Jiu sa ara qa toa vei tugu ira na Jiu, ko ma boka aburia sira na Jiu qau. Ko ara mekaqu sa qake kole pana totoli tana Vavanau ti Mosese, ba pana tadira qai tatotoli pana Vavanau ti Mosese sa ara qa toa vei tugu ira, ko vei ko ma aburia ira qau.

²¹ Ko pana tadira na tinoni karovodi ira qai kole

pa peguruna na Vavanau tadira na Jiu sa ara qa suvere vei tugu kai tinoni ira ko qake tutia na Vavanau tadira na Jiu. Qa roiti vei pira sara ko ma aburia sira na tinoni karovodi qau. Ba nake vei ko ara qa suvere pa peguruna na vavanau tana Tamasa sa, goto qa tuti sosotoa ara sa na vavanau tana Karisito.

²² Tonai qa suvere tavitiria ira qai munyala pana dia rarange sa ara ba qa munyala tugu, ko vei ko ma aburia sira qai munyala qau. Qa suvere vei tugu qai okokoto susuvere vei ira na doru tinoni sara, ko vei ko ma aloria sira kaki qau.

²³ Dorudi aipira sa qa roitiniria ara ko vei ko ma vareregia na nongoro jongana, beto ko ara ba somana isongia tugu sa nona mana qau.

²⁴ Qu tei gigila vataleamiu tu agou sa pana vaivose abutu sa soku sira qai somana vaivose abutu, ba kai memekana gu sa sa tekua na pinia. Ko sa vei sa agou mu abutu vei na tinoni mi tekua na pinia sau.

²⁵ Doru tinoni leleo qai vaipera viviva sa qai tuti pulisiria sa na vavanaudi na leleo. Qai roiti vei sira ko qai tekua sa na pinia kode mina manyao gu, ba gita tu sa taqe korapa roiti ko tana tekua sis mina kole jola.

²⁶ Ko sa vei sa ara qake abutu ilalo lao lame, beto ko qake vei na tinoni bokeseni sa kole gugumai na gagale eqa gu.

²⁷ Goto qa vapatukuria beto qa kopunia sa na tiniqu ko sa vatabesiу vei na qua pinausu, ura kita pa liguna ma taraenia na nongoro jongana poni sa ao quke pada miunisiu na Tamasa qau.

10

Na vinabalauna na vatarasae beku

¹ Qa nyoroguania ara ko mu vakoinonoria agou, ka visa tavitiq, sa ai qai vevei ira na boko tamada noda tite qai tutia i Mosese pa moa. Ira doru sa qai takopu pa kauruna na gavu beto ira doru sa qai karovo vatalea sa na Kolo Jimiri.

² Ko ira doru sa qai vei na tinoni sa tapaputaiso pana gavu beto pana kolo ko qai mekarai tutia i Mosese sira.

³ Beto ko ira doru qai gania sa kai muqisi gagani pana gagala

⁴ beto ko ira doru qai bukua kai muqisi buku pana gagala. Ko ira doru qai mekarai buku pana patu gagala isa sa tutiria. Ko na patu isa sa na Karisito.

⁵ Ba pa liguna tugu qai vei inara ba na Tamasa sake qeraniria sira sokudi, ko sa vei sa sa vaapaparia doru eqa pa qega sa na kokobu tinidi.

⁶ Ego ko doru sakasa qai gosororia ira aipira sa na vavapada vinabalau tadagita ko take ekekaniria na roiti ikikeredi, vei qai vei ira na tinoni pori.

⁷ Beto muke vatarasaeria na beku, vei qai vei ira kaki tinoni totonai, ko pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Ira na tinoni qai toqo tetekugadia beto qai bubukugadia beto qai turu peka valulasa,>> sau.

⁸ Gita take somana roiti valulasa, vei qai vei ira kaki totonai ko sa vei sa pana kai memeka rane gu sa ira rabete kue tina tinoni sa qai mate kikisu.

⁹ Beto take podekia na Karisito sa gita, qai vei ira kaki qai podekia na Bangara totonai ko sa vei sa sa vamateria na dole.

¹⁰ Beto take kole ququmi sa gita, vei qai vei ira kaki totonai ko sa vei sa sa vamateria na mateana vaiyamate.

¹¹ Ego ko ira doru sakasa aipira sa qai gosororia ira ko na vavapada, beto ko qai takuti vagore ko na vinabalauda gita. Ura gita sa taqe korapa toa pana totoso tonai sa korapa tata lame sa na vinabebetona.

¹² Ko sa vei sa na tinoni sa rove veiniamekana sa tei turu vamauru tu sisa biu, sa mi dodoro vatale kita mi vukele.

¹³ Doru podeke qu gosororia sa na veveidi qai tei gosororia tu ira na tinoni. Ba na Tamasa sake boka tetea nona paranga, ko minake vamalumu laogou ko bu tapodeke jolania na miu boboka sagou. Goto tonai mina lame sa na podeke sa isa mina vanigou na neqi ko muna boka vangaju palea, ko mina vadogoronigou na soana vovotuna.

¹⁴ Ko sa vei inara sa, ka visa qua baere jonga, mu ukunia agou sa na vavatarasae beku.

¹⁵ Qa paranga veinigou na tavagigalamiu ara sagou, ko mu doro vilotia mekamiu sisa qa pojai ara.

¹⁶ Tonai taqe buku pana kapa taqe varoitia pana vavolo tana Bangara beto ko taqe paranga jonganania tana Tamasa, poni sa taqe mekarai somana pana orunguna na Karisito sa gita. Tonai taqe kipai ko taqe tekua gita sa na bereti, poni sa taqe mekarai somana pana tinina na Karisito sa gita.

¹⁷ Ura kame gu sa na batu bereti, ko gita doru sa

taqe mekarai teku pana kai batu bereti gu.

¹⁸ Mu doria tu na tututi tadira na tinoni Izireli ko! Ira qai gania na vaivana sa tavavakukuvu sa qai somana tugu pana vavakukuvu sa taroiti pana ia vavakukuvuna.

¹⁹ Ko na sa gINUANA sa isa qa korapa pojai ara? Na gagani sa tavaivana lao tana beku sa sa koleona na poreveveina? Babi na beku sa sa koleona na poreveveina?

²⁰ Dai! Isa qa pojai ara sa na sakasa qai tavavakukuvu pana ia vavakukuvuna tadira na tinoni rodomo sa qai tavavakukuvu lao tadira na tomate ikikeredi, nake tana Tamasa. Ko ara qake nyoroguanigou ko bu mekarai somana tavitiria ira na tomate sagou.

²¹ Muneke boka bukua na kapa tana Bangara beto bu bukua mutugu na kapa tana tomate sagou. Muneke boka mekarai teku pana tevolo tana Bangara beto bu teku mutugu pana tevolo tana tomate sagou.

²² Ba ai vei taqe nyorogua vatagigiria gita sa na Bangara? Ai vei taqe rove veinia taqe neqi jolania isa sa gita?

²³ Bi boka paranga sa kai tinoni, <<Ara qa tavamalumunia ko mana boka roitiniria gu doru sakasa qa nyorogua roitiniria,>> biu sisa. E, sosoto, ba nake doru sakasa sa qai tokania na tinoni. Ara mana boka paranga gu, <<Ara qa tavamalumunia ko mana boka roitiniria gu doru sakasa qa nyorogua roitiniria,>> bau sara, ba nake doru sakasa sa qai vaiovulu.

²⁴ Agou doru muke kole nyaqoa gu na miu nyoroguamekamiu, goto mu doria tu vei na ny-

orogua tadira na goto tinoni.

25 Qu tavamalumu gu sagou ko muna boka ganiria gu sa na sa bi tavavai pa ia qai vavainiria na masadi na manugu. Ba muke pavu nanasa vivilotonia sa na veveina na gagani isa sa tavavakukuvu lao mai tana beku, ura kita mu vatakulangia na monanamiu.

26 Ura <<na ona na Bangara sa na peso beto doru kai sa qai surana pa peso.>>

27 Vei kai tinoni sake gigilai na Bangara sa bi soru laonigou pana kai vavolo sagou ko bu malumu lao, poni sa mu tekua gu sa na gagani sa tavatana pa moemiu. Beto muke pavu nanasa vivilotonia na veveidi sa na gagani ura kita mi vatakulangia na monanamiu.

28 Ba bi vei kame sa bi pojanigou agou pira biu, <<Na gagani api sa sa tei tavavakukuvu lao mai tu tadira na beku,>> biu sisa, poni sa mu roroqua na tinoni sa ule veini vanigou isa beto kita mu vatakulangia na monanana kame, ko muke tekua sa na gagani isa.

29 Ba nake monanamiu mekamiu agou sa qa korapa pojai ara, goto na roquna tu na goto tinoni. Ura kepore laona sa na tinaruvata taqu mina tapitu pana monanana na goto tinoni.

30 Vei ba paranga jonganania ara sa na gaqu gagani, poni na sa ginguana qai poja vivikerenisiu tu ara sira na gagani qa tei paranga jonganania tu?

31 Ego ko bu gagani, bu buku, babu roiti sagou, sa mu roitiniria sa dorudi pana valavatana na Tamasa.

32 Mu toania na uana vei muneke vavotua kaki tapata tadira na Jiu, bi tadira na tinoni karovodi babi tadira na ekelesia tana Tamasa,

33 vei qa roiti vei ara. Ara qa podekia ko ma vaqueraria doru tinoni pana doru soana qau ko qake nyaqoa gu sa isa vei sa jongana gu taqu. Goto qa nyaqoa tu sa isa vei sa jongana tadira na soku tinoni, ko mai boka taalo qau.

11

1 Mu dogoro tutisiu ara kai muqisi podeke vei ara qa dogoro tutia na Karisito.

Na veveina na vapaena na batu pa totoso vatarasae

2 Qa vatarasaegou ara sagou ura quke mu-maniria sira na toa beto na uana taqu, beto ko qu aru tamaniria sira na uana tututidi qa vakarovo vanigou ara.

3 Ba qa nyoroguanigou ko mu gigila vatalea sa na batuna na marene sa na Karisito, na batuna na rerekos sa na marenena, beto ko na batuna na Karisito sa na Tamasa.

4 Na marene sa udea na batuna tonai sa vavara babi tonai sa ule votunia na nongoro tana Tamasa sa sa vakepore veveinaia na batuna.

5 Ba na iviva rerekos sake udea na batuna tonai sa vavara babi ule votunia na nongoro tana Tamasa sa sa vakepore veveinaia na batuna. Sa vaitoto vei tugu bi tavadadalua sa na batuna isa.

6 Ura vei minake udea na rerekos sa na batuna mekana, poni sa mi lomoto palea tu ropi na vrunguna. Ba vei mina kai sakasa vaivakeana sa na rerekos sa lomoto babi vadadalua na batuna, sa ego mi udea ropi sa na batuna.

⁷ Na marene sa minake udea sa na batuna, ura isa sa na kirena beto na malakapina na Tamasa. Ba na rereko sa na kapina na marene.

⁸ Ura na marene sa sake taroiti pana rereko, goto na rereko tu sa sa taroiti pana marene.

⁹ Beto ko nake marene sa sa tavapodaka vania na rereko, goto na rereko tu sa sa tavapodaka vania na marene.

¹⁰ Ko inara sa vei sa na rereko sa mina udea tugu sa na batuna ko na vinagilana na ona neqi, ko ira na mateana mai boka gigilai sa na rereko isa sa isongia sa na neqi isa.

¹¹ Ba pana tana Bangara sa na rereko sa sake pikata kaleona pana tana marene, beto ko na marene sa sake pikata kaleona tana rereko.

¹² Ura na rereko sa sa taroiti pa marene, ba na marene sa sa pelo lame vei gu tana rereko. Ko ira karu doru sa qai koko lame vei gu tana Tamasa, vei gu qai vei doru sakasa.

¹³ Mu rove pikatia moko mekamiu. Ai vei na tuvisina gu ko sake vaivakea sa na rereko minake pavu udea na batuna tonai mina vavara lao tana Tamasa?

¹⁴ Na uana kolena tana tinoni sa ulenia sa vei na marene mina vakakasia na vurunguna sa sa vaivakea sisa,

¹⁵ ba vei kai rereko sa bi vakakasia na vurunguna sa isa sa vavania sisa. Ura na Tamasa sa vania na vurungu kakasa sisa ko na udene na batuna.

¹⁶ Ba vei kaki tinoni sa baike vajonganai sa na sakasa qa korapa pojai ara api, poni sa isa gu ma pojai ara sa kepore mule sa kai goto tuti be gigilai agei babi ira na ekelesia tana Tamasa.

Sake tatuti vatale na vavolo ta Bangara

¹⁷ Pana vavanau mana paranga vaneneqinigou kopira sa ara qake vatarasaegou sagou, ura tottonai qu vaikamu sa nake vajonganai na goto tinoni sa qu roitinia agou goto na ikerena tu.

¹⁸ Momoe sa, tonai qu vaikamu vei na ekelesia sagou sa qa tei nongoronia tu ara sa koledia sa kaki vavaipikatai pa vaikorapaimiumekamiu. Ko qa nyoro vasosotoa tu ara sa na vavakato isa.

¹⁹ Ura mai koledia tugu sira na vavaipikatai pa vaikorapaimiu ko vei tugu sa mai boka tadogoro pikata sira qai turu vanabu pana podeke.

²⁰ Totonai qu vaikamu sagou, sa nake vavolo ta Bangara sa qu tekua.

²¹ Ura tonai qu teteku sa quke vaivera goto qu okoto rajamiu tu, ko kaki sa qai korapa burana goto kaki sa qai tei buku vadigereniria tu.

²² Kue qokolo! Sa kepore na miu ruma ketakoi qu teteku na buku sa? Ba ai vei, qu vakepore veveinaia agou sa na ekelesia tana Tamasa ko qu vakearia ira sa keporeniria kai sava? Na sa sa qu rove veinia agou kode mana pojligou ara? Kode mana vatarasaegou? Dai, na veveina api sa ara qake isongo vatarasaegou sagou!

Na vavolo ta Bangara

(Matiu 26.26-29; Maka 14.22-25; Luke 22.14-20)

²³ Ura ara qa teku vakarovia pana tana Bangara sa isa qa vakarovia tamugou. Na Bangara i Jisu, sa pana bongina sa tagabala kana, sa tekua sa na bereti.

²⁴ Ko pa liguna sa paranga jonganania na Bangara, sa sa kipai isa sa na bereti beto pira sau,

<<Api sa na tiniqu isa tamugou. Mu roitinia sapi na vinaroroquu ara,>> sau.

²⁵ Pana soana vei mutugu isa, sa pa liguna na teteku sa tekua isa sa na kapa beto pira sau, <<Na kapa api sa na vinaego koregana tana Tamasa sa tavatoqo vamauru pana orunguqu ara. Doru totoso muna bukua, sa mu roitinia pana roroquu ara,>> sau.

²⁶ Ko doru totoso muna tekua sa na bereti beto muna bukua sa na kapa, poni sa qu ule votunia agou sa na mate tana Bangara tinganai mina mule lame sisa.

Mu tekua na vavolo ta Bangara pana uana sa garo

²⁷ Ko sa vei sa na tinoni sa tekua na bereti babi sa bukua na kapa tana Bangara pana uana sake garo, sa sa vakepore veveinaia isa sa na tinina beto na orunguna na Bangara ko sa sela.

²⁸ Ko sa vei sa agou mu okoto doro viloto mulenigou mai mekamiu, beto sa mu tekua sa na bereti beto mu bukua sa na kapa.

²⁹ Ura na tinoni sake doro gigalia sa na ginguana na tinina na Bangara tonai sa tekua na bereti beto sa bukua na kapa, poni sa sa teku beto sa buku tarinia mekana sa na vaipitu tana Tamasa.

³⁰ Ko sa vei isa sa sokumi agou sa qai munyla, qai mo beto kaki qai tei mate tu.

³¹ Ba vei tana pitu mulenigita mai sa mekada, poni sa na Bangara minake pitugita.

³² Ba na Bangara sa tonai sa pitugita sa sa vatavagigalagita, ko vei ko take somana tapituvavitia na kasia gusu sau.

33 Ko inara sa vei sa, ka visa tavitiq, totonai mu vaikamu ko mu teteku mugu, sa mu vaivera.

34 Na tinoni sa burana sa mi tetekuona mai tu pa rumai mai, ko tonai mu vaikamu sa mike roitinia kaki uana kode mina gosoronia isa sa na vaipitu tana Tamasa. Ego ko na veveidi kaki ginugua sa totonai tu mana lame sa kode mana vavanaunigou na veveidi.

12

Ira na vaivana tana Gagala Tabuna

1 Ego na veveidi ira na vaivana tana Gagala sa, ka visa tavitiq, ara qake nyoroguanigou ko bu suvere kole rurura pana kalena isa.

2 Qu tei gigilaimiu tu agou sa totonai qu korapa toania na toa karovona perangaina sa qu tatotoni vapiru sagou ko qu vatarasaeria sira na beku kepore dia toa.

3 Ko sa vei sa ara qa nyoguanigou ko mu gigilai agou sa kepore sa kai tinoni sa tatoni pana Gagalana na Tamasa mina paranga <<I Jisu mi taleleve!>> minagu, beto ko kepore sa kai tinoni mina paranga <<I Jisu sa na Bangara>> minagu vei minake tatoni tana na Gagala Tabuna sisa.

4 Ego qai okokoto sira na vaivana, ba kai muqisi Gagala gu sa valameria sa dorudi.

5 Qai okokoto sira na roiti ninabulu, ba kai muqisi Bangara gu sa sa tanabulu.

6 Qai okokoto sira na boboka pana roiti ninabulu, ba kai muqisi na Tamasa gu sa vaniria na boboka sira na tinoni ko qai boka roiti.

⁷ Qai okoto taiania ira doru tinoni sa na vata-dogorona na somana tana Gagala ko ira doru pa ekelesia mai tatoka.

⁸ Tana kame na Gagala sa vania na boboka ko sa paranga votunia na paranga tavagigalana, goto tana kai goto sa kai muqisi Gagala tugu isa sa vania na boboka ko sa paranga votunia na paranga gigalaina.

⁹ Tana kame sa kai muqisi Gagala tugu isa sa vania na rarange, goto tana kai goto sa kai Gagala tugu isa sa vania sa na vaivana pana vaisalana.

¹⁰ Tana kame na Gagala sa vania na boboka pana roitidi na roiti vaivagabaradi, tana kai goto sa vania na boboka ko sa ule votunia na nongoro tana Tamasa, tana kai goto sa vania na boboka ko sa doro pikataria na gagala ikeredi na jongadi, tana kai goto sa vania na boboka ko sa parangania na paranga gotona, beto tana kame sa vania na boboka ko sa boka ruvatia na ginguana na paranga gotona.

¹¹ Ba ira dorudi aipira sa isa tugu kai muqisi Gagala sa roitiniria, ko isa tu sa okokoto ia veiniria isa sa nyoroguania isa sira na tinoni.

Kai tini ba soku okokoto kokobu tinina

¹² Na tini tinoni sa kame gu ba sa soku okokoto kobuna. Ko sa soku okokoto kobuna sa na tini ba kai tini gu sisa. Ko na Karisito ba sa kai muqisi podeke vei tugu isa.

¹³ Ura kai Gagala gu taqe tapaputaisonua ko kai tini gu sa gita doru, bi tinoni Jiu babi na tinoni karovodi, bi pinausu babi na tinoni taruvatana. Beto ko gita doru sa na Tamasa sa vanigita kai muqisi Gagala gu.

14 Ura na tini sa nake kai kobu tini gu, ba soku okokoto kokobu tini tu.

15 Vei bi paranga sa na nene, <<Ara sa nake lima, ko sa vei isa sa nake tana na tini sara,>> biu, poni sa ba nake pana ginugua vei isa sa na nene sa nake ona na tini.

16 Beto bi paranga sa na talingi, <<Ara sa nake mata, ko sa vei isa sa nake tana na tini sara,>> biu, poni sa ba nake pana ginugua vei isa sa na talingi sa nake ona na tini.

17 Vei na tini doruna sa bi gagale mata gu, poni sa ai mina vei mina boka nonongoro? Vei na tini doruna sa bi gagale talingi gu, poni sa ai mina vei mina boka umumanga?

18 Ba na Tamasa tu sa vakoleria pana tini sira na kokobu tini, ko sa vakole veiniria tugu isa sa nyoroguania isa.

19 Vei bi gagale kai memeka kobu tini gu sa na tini, poni sa kode mina kepore sa na tini!

20 Goto qai soku sira na kokobu tini ba kame gu sa na tini.

21 Ko na mata minake boka paranga lao vei pira tana lima, <<Kepore mua vaitokai sao ko qake nyoroguanigo!>> minakeu. Beto na batu minake boka paranga lao vei pira tana nene, <<Kepore mua vaitokai sao ko qake nyoroguanigo!>> minakeu.

22 Goto ira tu na kobu tini qai doro vei qai munyala sa taqeke gona paleria.

23 Beto ko ira tu na kokobu tini qaike loka poreveveidi sa taqe vaporeveveinaria, ira na kobu tini qaike tavavotu goboro sa taqe popoko vapae vataleria,

²⁴ ko taqe kopu mamadi vatale jolaniria ira na kokobu tini qaike kilu tavapae. Ba na Tamasa tu sa aru vaikamu veinia ina sa na tini ko qai tavaporeveveina sira na kokobu tini qaike loka poreveveidi,

²⁵ ko mi kepore sa na vaipikatai pana tini, goto ira doru okokoto kobuna sa mai mekarai vaikopu vatale.

²⁶ Ko vei bi gosoria na vitigi sa kai kobi tini, sa doru kobi tini sa qai mekarai vitigi tugu. Vei bi tavatarasae sa kai kobi tini, poni sa doru kobi tini sa qai mekarai qeqera tugu.

²⁷ Agou sa na tinina na Karisito ko na okokoto kokobuna isa sagou.

²⁸ Ko na Tamasa sa tei vakoleria tu pana ekelesia sira, momoe na tinoni tagarunudi, vinarua ira qai ule votunia na nongoro tana Tamasa, vinaue ira na tinoni vaivagigalai, beto ira qai boka roitimiria na roiti vaivagabaradi, ira qai isongia na vaivana vaisalana, ira na tinoni vaitokai, ira na tinoni totoli, ira qai isongia na vaivana ko qai boka parangania na paranga gotona.

²⁹ Ba nake ira doru sa na tinoni kokorotai. Nake ira doru sa qai ule votunia na nongoro tana Tamasa. Nake ira doru sa qai vaivagigalai. Nake ira doru sa qai boka roitimiria na roiti vaivagabaradi.

³⁰ Nake ira doru sa qai isongia na vaivana vaisalana. Nake ira doru sa qai isongia na vaivana ko qai boka parangania na paranga gotona. Nake ira doru sa qai ruruvatia na paranga gotona.

³¹ Agou qu nyaqo vivitigiria ira na vaivana poreveveidi, ko ara ma vadogoronigou ropi kai

soana isa sa vavagua jola vivitigi.

13

Na vairoqu

¹ Vei ba parangania tu ara sa na okokoto paranga tadira na tinoni beto tadira na mateana, ba bake isongia ara sa na vairoqu, sa ara qa vei gu kai lomoto aeana sa kegala vaivaduvili babi na belo sa rengana vaivaduvili gu sara.

² Beto vei ba isongia tu ara sa na boboka ko ba boka ule votunia ara sa na nongoro tana Tamasa beto ba gigilaria ara sira doru gigalai paed beto doru gogoto gigigalai, beto ko vei ba isongia tu ara sa na rarange neqina jola ko ba boka varijoa tu ara sa na kubo, ba vei bake isongia ara sa na vairoqu, poni sa ara sa na kepore veveiqu.

³ Vei ba vailaniria tu ara sira doru sakasa qa isongoria, beto vei ba vamalumia tu ara sa na tiniqu ko bi tavurungu pale tu, ba vei bake isongia ara sa na vairoqu, sa ara sa kepore kai sa mana vagavoria.

⁴ Na vairoqu sa vera vamomoso beto sa vajongana lao tana goto tinoni. Na vairoqu sake kokono beto sake vaqata babi vatarasae mulenia mekana.

⁵ Na vairoqu sake toania na uana sake jonga pana tana goto tinoni. Na vairoqu sake tutia nona soana mekana, sake oqanai kokora ko na vaipera paranga, babi puku tutiria na sela tana goto tinoni.

⁶ Na vairoqu sake qerania na ikerena, goto sa qerania na sosoto.

⁷ Na vairoqu sa pogoso golomoria na vitigi doru totoso, sa rrangeona doru totoso, sa vera gegeleona doru totoso, beto sa vangajuona doru totoso.

⁸ Na vairoqu sa kepore na vinabetona. Koledia sira na boboka tadira qai ule votunia na non-goro tana Tamasa, ba kode mai mumuri gu sira. Koledia sira na boboka tadira qai parangania na paranga gotona, ba kode mai noso gu sira. Koleona sa na vaivana pana gigalai, ba kode mina mumuri gu sisa.

⁹ Ura na oda boboka pana gigalai sa na kobuna gu beto na oda boboka pana ule votuna na non-goro tana Tamasa sa na kobuna gu.

¹⁰ Ba totonai mina lame sisa sa okoto poni sa isa na kobuna sa mina mumuriona.

¹¹ Totonai na koburuqu sara sa qa paranga vei kai koburu, qa roroqu vei kai koburu beto qa rorove vei tugu kai koburu. Totonai qa tinoni lavataqu sara sa qa loa paleria ara sira na toa koburu.

¹² Ura kopira sa isa taqe batia sa sa vei na gagavuna gu pa leona na qelasi, ba kode sa tana vaiisumata tari sosoto sa tonai tana batia sisa. Kopira na kobuna gu qa gigilai, ba kode sa mana gigilai na okotona, mina okotona vei sa gigila veinisiu na Tamasa ara.

¹³ Ego ko ira kue sakasa aipira sa qai kole kopira: na rrange, na totoravusu, beto na vairoqu, ba na poreveveina jola ira pira sa na vairoqu.

14

Na paranga gotona beto na ule votuna na non-goro tana Tamasa

¹ Na vairoqu sa mu nyaqo vivitigia ko mu tekua agou. Mu nyorogua vivitiginiria tu agou sira na boboka tana Gagala, ba isa sa jongana jola sa vei ko mu isongia sa na boboka pana ule votunia na nongoro tana Tamasa.

² Ura na tinoni sa parangania na paranga gotona sa sa paranga lao nake tadira na tinoni goto tana Tamasa tu. Ura kepore sa kai tinoni bi gigilai sa na manugu sa pojai, goto sa pojaria sira na gigalai paedti tana Gagala.

³ Ba na tinoni sa ule votunia na nongoro tana Tamasa sa sa paranga lao tadira na tinoni ko sa ovuluria, sa vamaururia, beto sa vamanotoria sira na tinoni.

⁴ Na tinoni sa paranga pana paranga gotona sa sa ovulia mekana gu, ba na tinoni sa ule votunia na nongoro tana Tamasa sa sa ovulia sa na ekelesia.

⁵ Ara qa nyoroguanigou sagou ko bu parangania na paranga gotona; ba isa sa poreveveina jolania isa sa ara qa nyoroguanigou agou ko mu ule votunia na nongoro tana Tamasa. Na tinoni sa ule votunia na nongoro tana Tamasa sa sa poreveveina jolania na tinoni sa parangania na paranga gotona. Goto vei mina koleona tu sa kame mina boka ruvatia sa na paranga gotona, poni sa mina boka taovulu sa na ekelesia doruna.

⁶ Ego ko, ka visa tavitiqu, vei ba lame tamugou sara ko ba parangania na paranga gotona, poni sa ai vei kode muna tatoka tugu sagou? Kepotu gu ke! Goto vei tu ba pogoso lame vanigou kaki nongoro sa vadogoronisiu na Tamasa babi na gigalai babi na nongoro tana Tamasa babi kaki vaivagigalai,

poni sa kode muna boka tatoka sagou.

⁷ Ko ira tu na sakasa leleona vei na ivivuna babi na suki, ba vei maike tanongoro pikata sira na kilodi poni ai mai vei mai boka gigilai ira na tinoni sa na kera sa taleleo.

⁸ Beto bi vei na tinoni sa ivua na kuvili sa bike vavaqoro pipikata vatalea sa na kuvili, poni i sei mina kole vatanania sa na vaipera.

⁹ Ko agou ba sa kai muqisi podeke vei tugu isa. Vei bu paranga pana paranga gotona sake kabere na gINUANA, poni sa maike boka gigilai ira na tinoni sa na gINUANA na manugu sa tapoja. Ura na miu paranga qai maragutu goboro gu pana gagale eqa.

¹⁰ Koledia sira na soku okokoto ovovele paranga pa kasia gusu, ba ira doru sa sa kole betoria na gINUADI.

¹¹ Ko vei manake gigilai ara sa na gINUANA na ovovele paranga sa tapoja, poni sa ara sa qa vei na tinoni kavoroqu tana tinoni sa paranga beto ko na tinoni sa paranga ba sa vei na tinoni karovona tugu pana taqu.

¹² Ko agou ba sa kai muqisi podeke vei tugu isa. Ko agou sa qu popodeke nyaqo vivitigiria sira na boboka sa vaiianiria na Gagala, ko mu varoiti sosokuria agou sira na vaivana qai boka ovulia na ekelesia.

¹³ Ko inara sa vei sa, na tinoni sa paranga pana paranga gotona sa mi vavara tepai na neqi ko mi boka ruvatia sa na manugu sa pojai.

¹⁴ Vei mana vavara pana paranga gotona sara, poni na gagalaqu sa vavara ba na roququ sake tatoka.

15 Ego ko na sava tu ropi sa mana roitinia ara? Ara mana vavara pana gagalaqu beto mana vavara tugu vei pana roququ. Ara mana kera pana gagalaqu beto mana kera tugu vei pana roququ.

16 Vei totonai muna paranga jongana lao tana Tamasa pana gagalamu gu, poni sa na tinoni peguruna sa somana pana vaikamu sa ai mina vei beto mina boka paranga <<Agua!>> pana mua paranga jongana? Ura isa sake isongo vagigilai sisa qu pojai.

17 Ura ao na mua paranga jongana lao tana Tamasa sa jongana vavagua, ba na goto tinoni sake isongo taovulu podeke.

18 Qa paranga jongana laonia ara tana Tamasa sa ara qa jolanigou agou pana parangana na paranga gotona sagou.

19 Ba pana vaikamu tana ekelesia sa ara qa nyorogua paranganiria na paranga qai kabere na gnuadi tonai ma vagigalairia na tinoni qau. Ura ka lima paranga qai kabere vei inara sa qai poreveveina jolaniria ka manogaputa tina paranga pana paranga gotona.

20 Ka visa tavitiqu, muke koburu pana miu roroqu. Mu vei na melalu pana roiti ikikeredi, ba pana miu roroqu sa mu vei na tinoni matuana.

21 Na takuti kolena pa Kukuti Tabuna sa pira sau,

<<Mana varoitiria sira na tinoni qai parangania na paranga gotona

beto ko pana beberudi ira na tinoni karovodi sa mana parangaria ara sira na qua tinoni.

Ba mana vei tugu ara ba kode mai daidia vatalinga
lame taqu sira,>> sau sa na Bangara.

22 Ko na paranga gotona sa na vinagila nake
tadira na tinoni qai vasosoto, ba tadira tu na tinoni
qaike vasosoto. Goto na vaivana ule votunia na
nongoro tana Tamasa sa nake tadira na tinoni
qaike vasosoto, ba tadira tu na tinoni qai vasosoto.

23 Ko tonai bi vaikamu sa na ekelesia doruna
ko bai okoto parangania na paranga gotona sira
doru, ko vei ira na tinoni pegurudi babi ira
na tinoni qaike vasosoto ba bai tome lame ke-
takoi, poni sa kode mai poja veinigou pira sira,
<<Qokolo, qai vakamuniria na tuturu sa pira!>>
marigunigou.

24 Ba vei ira doru sa bai ule votunia na nongoro
tana Tamasa ko bi tome lame sa kai tinoni sake
vasosoto babi na tinoni peguruna, poni sa kode
mina taudukunia isa sa doruna sa nongoria. Doru
sakasa sa nongoria sa mai pitua sisa,

25 ira na roroqu golomodi pa bulona sa mai
tapoa votu, ko kode mina todongo gore ko mina
vatarasaea isa sa na Tamasa beto sa pira minagu,
<<Sosoto! Na Tamasa sa sa somana tamugou lani!
>> minagu.

26 Ego ko, ka visa tavitiq, ko na sa tu ropi
sa mi taroiti? Totonai mu lame vaikamu pana
vinatarasae sa kame mi kerania kai kera, kame
mi vaivagigalainia kai sa, kame mi ulenia kai
nongoro sa vatadogoronia na Tamasa, kame mi
parangania na paranga gotona, beto kame mi
ruvatia na paranga gotona. Doru sakasa sa mu
roitiniria pana ovuluna na ekelesia.

²⁷ Vei bai paranga pana paranga gotona sa kaki, poni sa karu gu babi mineke jolania kue sa mai okoto paranga vaituti, beto kai goto tinoni sa mi ruruvata.

²⁸ Ba bi vei kepore sa kame mina boka ruruvata, poni sa na tinoni sa paranga pana paranga gotona sa mi noso gu paranga pa vaikamu goto mi parangiamekana gu beto mi paranga lao tana Tamasa gu.

²⁹ Ego ira karu babi kue ira qai taiania na nongoro tana Tamasa sa mai paranga, goto ira kaki sa mai pitua sisa qai pojai ira.

³⁰ Ba vei kame ira qai toqo pana vaikamu sa bi tekua sa kai nongoro sa lagere vei tana Tamasa, poni isa na tinoni sa korapa paranga sa mina noso gu.

³¹ Ura agou doru muna boka vaivana totoso pana ule votuna sa na nongoro tana Tamasa, ko ira doru sa mai gigalai beto ira doru mai taparanga vaneqi.

³² Na tinoni sa ule votunia na nongoro tana Tamasa sa mi kopunia na varoiti vatalea nona vaivana,

³³ ura na Tamasa sa nake Tamasa sa valamea na toa vairururana goto na susuvere kame beto na bule.

Isa sa vevei pana dorudi na ekelesia tadira na tinoni tana Tamasa,

³⁴ sa ira na rerekosa mai noso gu pana totoso vaikamu. Ura ira sa qaike tavamalumu ko mai paranga, goto mai suvere vaiketai vei isa sa pojai na Vavanau ti Mosese.

³⁵ Vei bi koledia sa kaki sakasa bai nyorogua gigilai na veveina sira na rerekosa, poni sa pa ruma

tu mai nanasaniria na marenedi. Ura sa vaivakea jola sa kai iviva rerekō mina parangā pa vaikamu tana ekelesia.

³⁶ Na parangā tana Tamasa sa sake pidoko koko lame vei gu pana tamugou, beto ko nake pana tamugou gu mekamiu sa lao kamu sa na parangā isa!

³⁷ Vei kai tinoni sa bi rorovea sa isa sa kai tinoni sa boka ule votunia na nongoro tana Tamasa biu babi rove veinia sa isongia na vaivana tana Gagala biu, poni sa mi gigila vatalea isa na manugu qa korapa kuti laonia ara pana tamugou sa na garunu tana Bangara.

³⁸ Na tinoni sake dogoro gigalia sa na garunu alepi poni sa na tinoni isa ba sake tadogoro gigala tugu.

³⁹ Ko, ka visa tavitiqū, mu nyaqo vivitigia agou sa vei ko mu ule votunia na nongoro tana Tamasa, beto muke suquturia sira na tinoni qai parangania na parangā gotona.

⁴⁰ Ba doru sakasa sa mu roitiniria pana soana tuvisidi beto na uana jongana.

15

Na turumule tana Karisito

¹ Ego, ka visa tavitiqū, kopira qa nyorogua ule vanigou mule sa isa tugu na nongoro jongana qa tei ule vanigou tu, ko na nongoro jongana tugu isa sa qu tei teku vakatapia tu beto ko ketakoi tugu sa turu vamauru sa na miu rarange.

² Isa sa na nongoro jongana qa taraenia ara tamugou, ko agou sa isa tugu sa alogou vei muna aru tamana vamauria sisā. Goto vei muneke vei poni sa na miu rarange sa na goborona gu.

³ Qa vakarovo lao vanigou ara sisa na nongoro jongana qa tekua ko na poreveveina jola sapi: i Karisoto sa mate paenia noda sela ko sa gore votu sisa vei sa takuti pana Kukuti Tabuna,

⁴ ko sa tagolomo beto ko sa turu mule pa vinaue rane sisa vei tugu sa takuti pana Kukuti Tabuna,

⁵ beto ko sa bola votu pana ti Pita beto sa tadira doru ka manogarua tinoni tagarunudi.

⁶ Beto sa sa bola votu tadira jola lima gogoto ona sepele pana kai totoso, ko sokudi ira sa qai korapa suveredia gu, goto kaki sa qai tei mate tu.

⁷ Beto sa bola votu ti Jekopi beto sa tadira doru tinoni tagarunudi.

⁸ Ko na vinabetona sosoto, sa sa bola votu pana taqu, ara qa vei na melalu sa podo tonai sa oqoro tata kamua nona popu okotona ko qake kamua na tuturuna tadira doru tinoni tagarunudi.

⁹ Ura ara sa na kepore veveiqu sosoto agei ira na tinoni tagarunumei, ko nake padaqu ko mana tagigala kai tinoni tagarunuqu sara, ura ara sa qa ngangangulia na ekelesia tana Tamasa.

¹⁰ Ba pana variroqu vaialona tana Tamasa sa ara sa isa ara kopira, ko na ona vairoqu vaialona isa sa vanisiu ara sa nake goborona. Ba ara tu sa qa pavu tale jolaniria ira doru tinoni tagarunudi, ba nake pana qua boboka sa qa vei, goto na vairoqu vaialona tu tana Tamasa sa sa somana pana faqu.

¹¹ Ko bi ara ba tarae vevelania sa babi ira bai taraenia, ba api tugu sa na nongoro qe tarae vevelania ko agou ba isa tugu sa qu vasosotoa.

¹² Ego ko na nongoro sa tatarae sa na Karisito sa tei turu mule tu pana mate, ko ai sa vei sa kaki

agou sa qai pojai sa ira na tinoni matedi maike turu mule qarigu?

¹³ Ba vei ira na tinoni matedi sa maike turu mule, poni sa na Karisito ba sake tavaturu mule tugu sa vei.

¹⁴ Ko vei bike turu mule tugu sa na Karisito, poni sa na nongoro qe taraenia agei sa na goborona gu beto ko na rarange tamugou sa sa kepore vagisona.

¹⁵ Beto ko mina vei sa agei qe tabata votu gu sa qe sesekenia sa na veveina na Tamasa, ura agei qe vavakatonia sa na Tamasa sa vaturu mulea sa na Karisito pana mate qeu. Ba vei bi sosotona sa ira na tinoni matedi sa maike tavaturu mule, poni sa na Tamasa ba sake vaturu mulea ropi sa na Karisito.

¹⁶ Ura vei ira tinoni matedi sa maike tavaturu mule, poni sa na Karisito ba sake turu mule tugu sa vei.

¹⁷ Ko vei bi sosotona sake tavaturu mule sa na Karisito, poni sa na miu rarange sa na goborona sagou beto ko agou sa qu korapa pinausu gu pana neqi tana sela sagou.

¹⁸ Ko mina vei sa ira qai vasosotoa na Karisito beto ko qai tei mate tu sa qai mate manyao gu sa vei.

¹⁹ Bi vei bi pana toa gu api mekana bi tokanigita sa noda totoravusu tana Karisito, poni sa sa pada tugu ko tana vei na tinoni sa vaivaroroqu vivitigi pa kasia gusu api sa gita.

²⁰ Ba na sosotona sa na Karisito sa sa tei tavaturu mule tu pana mate, ko isa sa na vua

moedi* ira qai tei mate tu.

21 Ura taqe gigilaioda gita sa pana roiti tana kai tinoni sa tome lame vei sa na mate, ko pana soana vei tugu isa sa pana roiti tana kai goto tinoni mule sa mai tavaturu mule pana mate sira na tinoni.

22 Ko kai muqisi podeke vei pana dia kole kame ti Adama sa dorudi sa qai mate, poni sa pana dia kole kame tana Karisito sa dorudi sa mai tavatoa mule.

23 Ba ira na okokoto tinoni sa mai tavatoa mule pana dia vaitutina tu. Na Karisito sa sa tavaturu mule momoe vei na vua moena, beto sa ira sa isongoria isa sa mai tavaturu mule tonai mina mule lame sisa.

24 Beto sa mina lame sa na vinabebetona na kasia gusu totonai mina vakilasaria sa dorudi na babangara beto dorudi na neqi beto na viva, beto sa mina vakarovo laoa tana Tamasa na Tamada sa na binangara.

25 Ura na Karisito tu sa mina Bangara tinganai na Tamasa mina vakilasaria sira doru ona kana beto ko mina vakole kaurairia tana Karisito.

26 Na kana vinabebetona mina tavakilasa manyao sa na mate.

27 Pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<I Tamasa sa tei vakoleria tu sa doru sakasa pa kaurai nenena,>> sau. Ba totonai sa paranga <<doru sakasava sa qai tavakole pa kauraina isa>> sau, poni sa na kaberena gu sa pana paranga <<doru>> sake tavasomana sa na Tamasa, isa sa vakoleria

* **15:20** Na gINUANA ISA NA VUA MOEDI IRA QAI TEI MATE TU SA NA Karisito sa sa turu mule momoe pana mate, ko sa vei sa gita ba taqe gigila vatalea sa na Tamasa kode mina vaturu mule veinigita tugu sa veinia na Karisito.

doru sakasa pa kauraina na Karisito.

²⁸ Ba totonai doru sakasava sa qai tei tavakole kaurai tu pana tana Karisito, poni sa na Karisito mekana, na Tuna, sa mina vakole kauraia mekana tana Tamasa, isa sa vakolea doruna sakasava pana kauraina na Tuna. Ko na Tamasa sa mina Bangara betoniria dorudi.

²⁹ Ego, goto ai vei sira na tinoni qai tapaputaiso vaniria ira qai tei mate tu? Na sa qai rove veinia kode mai vapodoa sira? Bi vei ira na tinoni matedi sa maike tavaturu mule sosoto, poni sa ai sa vei sira na tinoni ira ko qai tapaputaiso vaniria tu sira na matedi?

³⁰ Ko vei maike tavaturu mule sira na tinoni matedi, poni sa agei sa ai sa vei ko sa ongongugei na tapata doru totoso?

³¹ Ka visa tavitiqu, tata gu ba gosoria ara doru rane sa na mate! Na uana vavalavatai qa isongia ara pana veveimiu agou tonai taqe somana kole kame tavitia na Karisito Jisu noda Bangara sa sa roiti veinisiu ko qa ule votu vaneneqinia sapi!

³² Na sa ropi qa vagavoria sara tonai qa taleria ara sira na tinoni pa Episasi qai vei na manugu made nenedi pirudi qai vavarivai. Vei ira na tinoni matedi sa maike tavaturu mule poni sa <<Aria gu ropi ko ta kole gaganiada beto ta kole bukugada gu, ura vuka tana mateoda gu.>>

³³ Muke vamalumuria ira na tinoni ko mai valoposogou: ira na baere ikeredi sa qai ngangulia na uana jongadi.

³⁴ Mu mule lame pana miu roroqu tavagigalana beto mu noso toaniria na uana ikikeredi. Ura kaki

agou sa quke gigilai na Tamasa, ko na padamiu muna keania tugu agou sa sa vei isa.

Na tini sa tavaturu mule pana mate

³⁵ Ba kode mai nanasa sira kaki, <<Ai mai tavaturu mule vei sira na tinoni matedi? Ai tini vevei sa mai isongia ira?>> marigu.

³⁶ Ao na tinoni rururamu! Totonai qu umania pana peso sa kai kiko, sa sa mate mai tu sisa beto sa sa pidoko.

³⁷ Beto isa qu umania sa nake gogou tinina isa mina vevei tonai mina lavata sae, goto na kiko gagalena gu na vuiti babi kaki goto kiko sa qu umania.

³⁸ Ba na Tamasa tu sa vania na tinina na veveina sa vilea isa sa na kiko isa, ko na okokoto kiko sa vania na goto tinina mekana.

³⁹ Na tinidi doru sakasa toadi sa qaike vavaitoto. Koleona sa na tini tinoni, sa goto tu sa na tinidi na manugu mamade nenedi, goto tu sa na tinidi ira na manugu tatava, beto goto tu sa na tinidi na igana.

⁴⁰ Koledia sa na tinidi sakasa pana oka beto koledia sa na tinidi sakasa pa peso. Ba na babata jongadi na tini pana oka sa kame, beto na babata jongadi na tini pa peso sa sa kai goto tu.

⁴¹ Na babata jongana na tapo sa kame, na babata jongana na popu sa goto tu, beto na babata jongadi ira na seru sa kai goto mutu. Ko ira na seru gu ba sa gogoto tu na babata jongadi.

⁴² Ko inara mina vei sa tonai mai turu mule ira na tinoni matedi. Na tini sa tagolomo sa sa vei na kiko sa boka nyabo mate, ba na tini mina tavaturu mule sa minake mate.

43 Na tini sa tagolomo sa na babati karena, ba tonai mina tavaturu mule sa mina babata jonga. Isa sa tagolomo sa munyala, ba tonai mina tavaturu mule sa mina kolea na neqi.

44 Na tini sa tagolomo sa na masa norungu, ba totonai mina tavaturu mule na tini gagala sisa. Sa koleona sa na tini masa norungu, ko na tini gagala ba sa kolena tugu.

45 Ko sa vei sa pira sau sa na Kukuti Tabuna, <<Na tinoni momoe i Adama sa na tini tinoni toana,>> sau; ba na Adama vinabebetona sa na Gagala vaivatoana.

46 Nake toa gagala sa sa lame momoe, ba na toa tini mai tu, beto sa sa lame liligu sa na toa gagala.

47 Na tinoni momoe sa sa taroiti pana kavuru peso, ko na koko lame veina pa peso, goto na tinoni vinarua sa sa lagere vei pa noka.

48 Ira tana na peso sa qai vei tugu isa sa taroiti pana peso, ira tana pana oka sa qai vei tugu isa sa lagere vei pa noka.

49 Ko kopira sa taqe popokonia na kirena na tinoni sa taroiti pana kavuru peso, ba kode sa tana vasaea na kirena na tinoni sa lagere vei pa noka.

50 Na ginguana qa paranga vei api, ka visa tavitiqu, sa na masa na orungu maike teku isongia sa na binangara tana Tamasa beto ko na tini mina boka mate sa minake teku isongia sisa sake boka mate.

51 Mu vainongoro lame ko! Ma pojanigou sa na sosoto sa kole golomona api: gita sa tanake mate beto, goto tana tabei beto,

52 pana leona iapeki peki totoso vei kai vakipu

mata, tonai mina vaqoro sa na kuvili bebetona. Ura tonai mina vaqoro sa na kuvili bebetona, poni sa mai tavaturu mule sira na tinoni matedi ko maike boka mate ligu, beto sa gita tana tabei.

⁵³ Na tini sa boka nyabo api sa mina tabei lao tu pa tini minake boka nyabo, beto ko isa mina mate sa mina tabei lao tu pana tini minake boka mate.

⁵⁴ Ko totonai na tini sa boka nyabo sa mina bei lao pana tini sake boka nyabo, beto ko totonai isa mina mate sa mina bei lao pana tini minake boka mate, poni sa beto mina gore votu sisa na paranga pa Kukuti Tabuna, pira sau,

<<Na mate sa sa tavakilasa; na rajana isa sa okoto kopira!

⁵⁵ Mate, eo moko sa na mua boboka qu vavaivaki-lasania ao?

Mate, eo moko sa na mua neqi qu vavaigaratania ao?>> sau.

⁵⁶ Na neqi vavaigaratana tana mate sa na sela beto na neqi tana sela sa na Vavanau.

⁵⁷ Ba gita ta paranga jongana lao tana Tamasa isa sa vanigita na boboka ko taqe vakilasia noda kana pana roiti sa roitinia na oda Bangara i Jisu Karisito.

⁵⁸ Ko inara sa vei, ka visa tavitiqu jojonga, mu turu vamauru beto muke tavarijo pana miu rarange. Mu jujunonia na roiti tana Bangara, ura qu gigilaimiu agou sa kepore sa kai roiti qu roiti vania na Bangara sa na goborona.

16

Na vaivana tokadi ira pa ekelesia

¹ Ego na veveina na poata vaivana tokadi ira na tinoni tana Tamasa pa Jiudia sa mu roitinia isa qa vavanau veiniria ira na ekelesia pa Qelesia.

² Pana rane momoe pana vuiki sa agou mu okokoto vakolea sa kaki poata na padana vei qu bokai, ko mu kopunia. Ko na vaikamudi na poata sa muke verania gu totonai mana lame kamu ara beto mi taroiti.

³ Totonai mana lame kamu sara sa mana garunu laoniria taviti leta vinakabere sira qu tei vaegoria tu ko mai pogosoria sa na miu vaivana lao pa Jerusalema.

⁴ Bi vei mina pada ko ara ba mana lao tugu vei, poni sa kode mai lao tavitisiu ara sira.

Na ngutina na rererege

⁵ Ara kode mana lao ovikigou pa liguna mana rerege jola vei pa Masidonia, ura ara kode mana jola vei tugu pa Masidonia.

⁶ Ko palu mana suvere tavitigou babi palu mana suvere tugu ketakoi pana totoso lomoso, ko agou ba muna boka tokanisiu ko mana jokelia na qua rererege pa liguna mana taloa ketakoi.

⁷ Ura ara qake nyoroguania ko ba dogoro aputainigou gu tonai ba rerege jola kopira, goto qa rovea sa pa liligu ba boka suvere tavitigou na totoso kakasana qau vei mina vamalumusiu na Bangara.

⁸ Ara kode mana suvere pa Episasi tinganai tu mina kamua na rane Penitikositi,*

⁹ ura kai atakamana jongana sa sa kole ko ara mana boka roiti vatalenia sa na vareregina na

* **16:8** Na Penitikositi sa na totoso qeqera roroquna na totoso lolokete.

nongoro jongana, ba qai soku tugu sira na tinoni qai susuqutusiu ara.

10 Vei mina lame tamugou si Timote, sa mu vakamu vatalea pa vaikorapaimiu, ura isa sa roitinia na roiti tana Bangara, sa vei tugu qa vei ara.

11 Ko kepore sa kame agou mi doro vagorea sisa, goto muna tokania ko mina jokele vatalea sa nona rererege, ko vei sa mina boka mule lame taqu, ura ara qa korapa verania ko mina mule lame tavitiria ira na tavitida pana tana Karisito sisa.

12 Goto na veveina na tasida i Apolosi, sa ara qa tepe vivitigia sisa ko bilao ovikigou sagou tavitiria ira kaki tavitida pana tana Karisito qau, ba sa doro vei nake ona ngutit[†] ko mina lame sa kopira. Ba kode mina lame sisa totonai mina tekua na totoso jongana.

Na paranga vinabebetona

13 Mu suvere gegele, mu turu vamauru pana miu rarange, mu varene, mu aru vamauru.

14 Mu roitiniria doruna na miu roiti pana vairoqu.

15 Qu gigilaimiu sa na tatamana ti Sitepanasi. Ira sa na tinoni momoe qai gabala pa Akaia, beto ko qai vania dia toa mekadi pana roiti nabuludi ira na tinoni tana Tamasa. Ka visa tavitiqu, qa tepe vivitigigou ara sagou

16 ko mu vataberia sira na vaitoni tadira na tinoni vevei aipira, beto ko ira qai mekarai somanania beto qai pavu talenia na roiti.

[†] **16:12** Ira na paranga **nake ona nguti** sa mina boka tapeluku vei tugu <>nake ona nguti na Tamasa<>.

17 Ara qa qerania sa na lamedi ira Sitepanasi i Potunatasi beto i Akaikusi, ura qai tekua sa na lolomo tamugou ko qai tokanisiu.

18 Ko ira qai vamanotia sa na gagalaqu beto vei tugu na gagalamiu agou. Mu nongororia sira na tinoni vevei aipira.

19 Ira na okokoto puku ekelesia pa Esia qai garunu laonia na dia roroqu. I Akuila beto i Pirisila beto na ekelesia sa vavaikamu pa dia rumu sa qai garunu laonia na dia roroqu neqina sa lame vei tana Bangara.

20 Ira doru tavitida pana tana Karisito sa qai garunu laonia na dia roroqu. Mu vaiqeqla lao lame pana soana vaigosoro tana tinoni sa tutia na Karisito.

21 Ara Paula qa kutia sa na qua roroqu api pana limaqu mekaqu.

22 Na tinoni sa keporeona vairoqu lao tana Bangara, sa na leleve mi opo taria sis! Ao mei Bangara, mu lame!

23 Na vairoqu vaialona tana oda Bangara i Jisu mi somana tamugou.

24 Na qua roroqu mi somana tamugou doru pana oda kole kame ti Jisu Karisito. Agua.

**Luqa Full Bible
The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands**

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1